

West-Vlaanderen Werkt

WES

3/1989

Mei / juni 1989

Tweemaandelijks tijdschrift

Verschijnt niet in juli en augustus

West-Vlaanderen Werkt

Tweemaandelijks uitgave
Verschijnt niet in juli en augustus

3.1989

31e Jaargang

Inhoud

Redactioneel Naar speciale zones: een headquarter zone te Brugge en een researchpark te Kortrijk	117
A. De Raes De bedrijventra in Vlaanderen	118
R. Debacker Westvlaamse grafische bedrijven in (cijfer)beeld	125
L. Florizoone Attraktieparken in Vlaanderen	130
Tabel: Zelfstandige verzekeringsplichtigen, 1987	134
Spektrum Participatiemaatschappij Westhoek /137/ TRP Raversijde /137/ LAR /138/ Energievoorziening /139/ WIH, WIER, WITAB /139/ NSF /141/ Leie en Bijkanalen /141/ Frisa /141/ Technisch Onderwijs /142/ Containerterminal Avelgem /143/ Packo /143/ Deceuninck /144/ Barco /144/ Leiedal /145/ Koramic-Terca /145/ Desimpel /146/ Snauwaert /146/	
Nieuwtjes	148

WES

Westvlaams Economisch Studiebureau

Baron Ruzettelaan 33 8320 Brugge 4
Telefoon: 050/35.84.42
Telefax: 050/36.31.86
Postrekening 000-0125243-16
BTW: 408.382.668

Beschermkomitee

Baron P. van Outryve d'Ydewalle,
Ere-gouverneur, Ere-voorzitter WES;
De heren H. Smisjaert (+), P. Monballyu en H. De fauw,
Ere-voorzitters Raad van Beheer WES;
Prof. Dr. O. Vanneste,
Gouverneur, Voorzitter WES;
De heren G. Defreyne, H. Olivier, F. Peuteman, P. Rosseel,
Mevrouw M.C. Van der Stichele-De Jaegere, de heer W. Vens
Leden van de Bestendige Deputatie.

Redaktiekomitee

De heren L. Bockstaele, G. Declercq, P. Delafontaine,
P. Meurrens, J. Pattyn, J. Theys, F. Van Damme,
N. Vanhove.

Redaktiesekretaris

De heer D. Sanders.

Redaktiesekretariaat en publiciteitsvoorwaarden

WES, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4.

Abonnement 1989: 350 fr. (BTW en port inbegrepen)

Postrekening 000-0125243-16

WES, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4.

Ontwerp lay-out

Johan Mahieu, Brugge.

Drukkerij

Groeninghe, Kortrijk.

Foto kaft

H. Maertens, Brugge

Naar speciale zones: een headquarter zone te Brugge en een researchpark te Kortrijk

Gedurende de jongste twee jaar heeft de GOM-West-Vlaanderen er herhaalde malen bij de Vlaamse Executieve aangedrongen om meer aandacht te schenken aan de uitrusting van nieuwe of aan de uitbreiding van bestaande industrieterreinen. Op meerdere plaatsen in West-Vlaanderen is het aanbod aan uitgeruste terreinen uitgeput of dreigt er een schaarste op korte termijn te ontstaan. Dit alles houdt verband met de beperktheid van de beschikbare kredieten – bedrag dat slechts een derde bereikt van de reële behoeften – en het niet langer beantwoorden van de gewestplannen aan de vraagontwikkeling. Voor de GOM-West-Vlaanderen zijn de hogere kredieten voor bedrijventerreinen en de aanpassing van de gewestplannen terzake, prioritaire desiderata.

In de rand van de behoefte aan industrieterreinen willen we in deze bijdrage in het bijzonder wijzen op de wenselijkheid een tweetal speciale bedrijventerreinen te realiseren binnen West-Vlaanderen. Het verschijnsel van speciale zones is niet nieuw. Denken we maar aan de transportzones en de researchparken.

Een eerste te creëren speciale zone betreft een researchpark te Kortrijk, in analogie met hetgeen geschiedde te Haasrode, Gent, Zellik en met de voorziene gelijkaardige zones te Mechelen en Diepenbeek. Ook in menig ander EG-land heeft deze formule succes. Het best gekend zijn de fameuze science parks in Groot-Brittannië. Aldaar zijn er een 40-tal operationeel. De bedoeling is research-gerichte ondernemingen te concentreren in de nabijheid van een universiteit en/of industriële hogeschool.

Het is juist dat West-Vlaanderen niet rijk is aan onderzoeksinstellingen. Toch verdient het aanbeveling de krachten te bundelen. Rekening houdend met het industrieel weefsel, de beschikbare onderzoeksinstellingen (de KULAK en de Provinciale Industriële Hogeschool) en de verkeersontsluiting, gaat de voorkeur van de GOM-West-Vlaanderen naar Kortrijk. De toekenning van het speciaal statuut van research park aan een 10-tal ha zou nieuwe impulsen kunnen geven aan de provincie West-Vlaanderen en op middellange termijn bijdragen tot het verbeteren van het industrieel weefsel.

Een tweede vorm van specifieke terreinen waaraan de GOM-West-Vlaanderen denkt, is de headquarter zone. Een stad die headquarters aantrekt weet dat zulks een verrijking betekent aan kaderpersoneel en het decision center dicht bij huis haalt. Niet veel steden zijn echter geschikt om deze functie te vervullen. Naast de verkeerstechnische ontsluiting spelen vooral de reputatie van de stad en het woonklimaat een belangrijke rol.

In West-Vlaanderen beantwoordt Brugge aan de genoemde basisvoorwaarden.

De toeristisch-historische vermaardheid is voldoende gekend.

Verkeerstechnisch ligt Brugge – op Europese schaal bekeken – in de nabijheid van dominante verkeersknooppunten (Rijsel, Calais) in relatie met Brussel (Europese hoofdstad) en de toekomstige kanaaltunnel en het beschikt zelf over een grote haven in wording. Vooral de toekomstige rol van Rijsel mag niet uit het oog worden verloren.

De derde faktor pleit eveneens sterk in het voordeel van Brugge. Het woonklimaat is voor vele moderne ondernemingen een nieuwe vestigingsfaktor en de betekenis van deze laatste zal in de toekomst in sterke mate toenemen.

Een reservering van een headquarter zone van een 10-tal ha, architecturaal goed uitgerust (zie onder meer groeninkleding), in de nabijheid van de autosnelweg Oostende-Brussel en Brugge-Kortrijk-Rijsel, geruggesteund door de nodige kwalitatieve promotiemiddelen, zou ongetwijfeld een troef betekenen voor het Brugse en nieuwe kansen bieden aan de provincie West-Vlaanderen.

De technologische en maatschappelijke ontwikkelingen bieden nieuwe opportuniteiten. Een research park te Kortrijk speelt in op de technologische ontwikkeling. Een headquarter zone te Brugge zou een anticipatie inhouden op verkeerstechnische en maatschappelijke evoluties.

De bedrijvencentra in Vlaanderen

A. De Raes, Stafmedewerker GOM-West-Vlaanderen

1. Inleiding

Bijna 6 jaar geleden nam de GOM-West-Vlaanderen op basis van een aantal onderzoeken, het initiatief tot oprichting van een eerste bedrijvencentrum in ons land, met name het Bedrijvencentrum Regio Kortrijk. Tijd dus voor het opmaken van een stand van zaken en voor een evaluatie.

De basisdoelstelling waarvoor het concept bedrijvencentrum werd uitgewerkt, was het aanzetten van kreative personen om een eigen zaak uit te bouwen. Het bedrijvencentrum biedt daarbij twee belangrijke voordelen:

1) Een aantal startbelemmeringen worden weggewerkt. Door het aanbieden van de mogelijkheid een aangepaste ruimte te huren aan heel soepele voorwaarden en het aanbieden van een gemeenschappelijk sekretariaat worden de startkosten sterk gedrukt.

2) Het start risico wordt beperkt. Door de begeleiding van een ervaren directeur die zelf sterk betrokken is geweest bij de opbouw van een bedrijf worden onverantwoorde beslissingen vermeden.

Het bedrijvencentrum moet er dus toe bijdragen dat nieuwe krachtige ondernemingen of tewerkstellingspolen ontstaan.

2. De inplanting van de bedrijvencentra in Vlaanderen

Bij de regionale spreiding van de bedrijvencentra werd in de eerste plaats uitgegaan van goed gelegen activiteitspolen. Zo zijn er in het Vlaamse land momenteel 23 bedrijvencentra opgericht, waarvan er reeds 19 operationeel zijn.

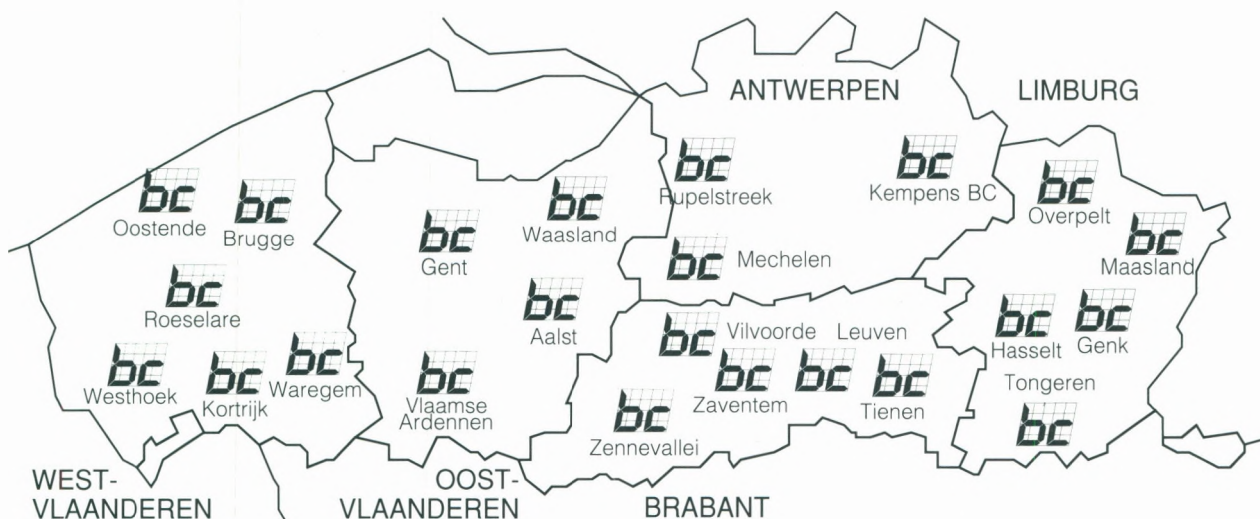
Tabel 1 geeft een overzicht per provincie van de voornaamste gegevens van de diverse Vlaamse bedrijvencentra. Het bijbehorend kaartje illustreert de spreiding van de bedrijvencentra in Vlaanderen.

3. De financiering

In februari 1984 nam de Vlaamse Executieve een aantal maatregelen die enerzijds de interesse van de overheid aantoonde voor de oprichting van bedrijvencentra, maar die anderzijds ook de wildgroei van deze initiatieven wilden voorkomen. Zo werd onder meer aan elke Vlaamse GOM een bedrag van 20 miljoen fr. ter beschikking gesteld om te participeren in maximaal vier bedrijvencentra in haar werkingsgebied.

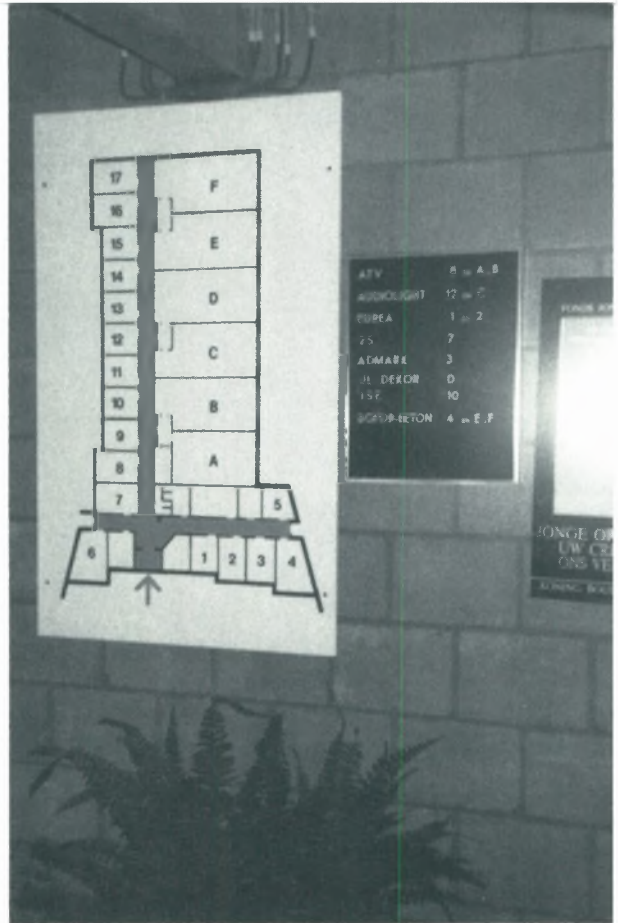
Met de beperkte ter beschikking gestelde middelen zijn de Vlaamse GOM's erin geslaagd 544,1 miljoen fr.

Spreiding van de bedrijvencentra in Vlaanderen, maart 1989

Tabel 1: Spreiding van de bedrijvencentra in Vlaanderen

Bedrijvencentrum	Direkteur Telefoon	Datum oprichting	Datum inwerkingtreding
<i>Antwerpen</i>			
Kempens Bedrijvencentrum nv Kleinhoefstraat 5 2440 Geel	Dhr. G. Hellemans 014/57.00.11	19/08/1985	01/08/1986
Bedrijvencentrum Regio Mechelen nv De Regenboog 11 2800 Mechelen	Dhr. P. De Strooper 015/42.36.10	12/03/1986	06/03/1987
Bedrijvencentrum Rupelstreek nv Antwerpsesteenweg 126 2630 Aartselaar	Dhr. F. Tobbyack 03/887.18.87	13/06/1985	01/12/1985
<i>Vlaams-Brabant</i>			
Bedrijvencentrum Leuven nv Interleuvenlaan 62 3030 Leuven	Mevr. M.L. Ruelens 016/22.63.54	08/11/1985	01/03/1986
Bedrijvencentrum Tienen nv Leuvenselaan 172 3300 Tienen	Dhr. R. Pieck 016/82.08.50	01/11/1987	01/02/1989
Bedrijvencentrum Vilvoorde nv Mechelsesteenweg 1800 Vilvoorde	Mevr. Chr. Bom 02/251.51.71	04/05/1988	in opbouw
Bedrijvencentrum Zaventem nv Leuvensesteenweg 613 1930 Zaventem	Dhr. F. Duson 02/759.46.13	19/10/1984	01/03/1985
Bedrijvencentrum Zennevallei nv Bergensesteenweg 709 1600 Sint-Pieters-Leeuw	Dhr. A. Bonneville 02/360.30.60	15/01/1987	16/01/1988
<i>Limburg</i>			
Bedrijvencentrum Genk Bosdel 54 3600 Genk	Dhr. T. van der Heijden 011/35.70.00	20/06/1984	01/05/1988
Bedrijvencentrum Hasselt Prins Bisschopssingel 50 3500 Hasselt	Dhr. T. van der Heijden 011/27.33.87	20/06/1984	01/10/1985
Bedrijvencentrum Maasland Siemenslaan 3650 Dilsen	Ir. L. Van Rompaey 011/75.59.13	20/06/1984	01/10/1987
Bedrijvencentrum Overpelt Europalaan 11 3583 Overpelt	Dhr. P. Forton 011/64.92.06	20/06/1984	01/08/1986
Bedrijvencentrum Tongeren Overhaemstraat 33 3700 Tongeren	Dhr. T. van der Heijden 012/23.94.52	20/06/1984	01/05/1986

Bedrijvencentrum	Direkteur Telefoon	Datum oprichting	Datum inwerkingtreding
<i>Oost-Vlaanderen</i>			
Bedrijvencentrum Regio Aalst nv Industrielaan - 3de zone 9440 Erembodegem	Dhr. G. Van Loosveldt 053/77.65.42	27/03/1986	01/05/1988
Bedrijvencentrum Regio Gent nv Ottergemse Steenweg - Zuid 644 9000 Gent	Dhr. P. Paelinck 091/23.14.55	17/05/1988	in opbouw
Bedrijvencentrum Vlaamse Ardennen nv Meersbloem 2 9700 Oudenaarde	Dhr. D. Salembier 055/33.11.11	24/03/1987	19/06/1987
Bedrijvencentrum Waasland nv Industriepark-West 75 2700 Sint-Niklaas	Dhr. A. Van Hove 03/778.00.00	17/04/1985	01/03/1986
<i>West-Vlaanderen</i>			
Bedrijvencentrum Regio Brugge nv L. Bauwensstraat 20 8200 Brugge	Dhr. M. Decock 050/31.23.98 050/31.34.25	14/06/1984	01/05/1985
Bedrijvencentrum Regio Kortrijk nv Vlamingstraat 4 8610 Wevelgem	Dhr. J. Van Meenen 056/41.89.00	27/06/1983	01/12/1983
Bedrijvencentrum Regio Oostende nv Archimedeslaan 8400 Oostende	Dhr. F. Piers 059/80.65.75	10/06/1988	in opbouw
Bedrijvencentrum Regio Roeselare nv Industrieweg 45 8800 Roeselare	Dhr. A. De Leenheer 051/22.93.09	06/01/1986	01/08/1987
Bedrijvencentrum Regio Waregem nv Kalkhoevestraat 8790 Waregem	Dhr. P. Van Hauwaert 056/60.48.00	20/02/1989	in opbouw
Bedrijvencentrum Regio Westhoek nv Industrielaan 31 8900 Ieper	Dhr. J. Panneel 057/20.98.82	28/01/1987	15/01/1988

kapitaal bijeen te brengen om de 23 bedrijvencentra te realiseren. De Vlaamse Gemeenschap investeerde met andere woorden met de middelen die via de GOM's werden ingebracht slechts 18,3% van het totale kapitaal van de diverse bedrijvencentra. Tabel 2 toont aan dat dit multiplikator-effekt in nagenoeg vergelijkbare mate in de diverse provincies werd gerealiseerd.

Dit hefboom-effekt, dat door de intense samenwerking overheid-privé tot stand kwam, manifesteert zich echter niet alleen op financieel vlak, maar doet zich evenzeer voor op het vlak van de effectieve inzet vanwege de privé-sektor. Het is via beide effecten dat de bedrijvencentra zijn uitgegroeid tot basisinstrumenten voor de begeleiding van startende ondernemers in Vlaanderen.

De financiële resultaten van de centra tonen tevens

Tabel 2: Aandeel GOM's in de financiering van de centra

	Aantal bedrijven- centra	Inbreng door de GOM	Totaal ingebracht kapitaal	Aandeel GOM in het kapitaal
Antwerpen	3	15.000.000	66.085.000	22,7%
Vlaams-Brabant	5	20.000.000	128.380.000	15,6%
Limburg	5	20.500.000	102.000.000	20,1%
Oost-Vlaanderen	4	20.000.000	116.900.000	17,1%
West-Vlaanderen	6	24.000.000	130.700.000	18,4%
Algemeen totaal	23	99.500.000	544.065.000	18,3%

aan dat de bedrijvencentra die operationeel zijn, een positieve cash-flow hebben, zodat het self-supporting-principe wordt gerealiseerd.

4. De bezetting door startende bedrijven

De 19 bedrijvencentra die momenteel in Vlaanderen operationeel zijn (23 werden er opgericht), bieden gezamenlijk 21.085 m² bedrijfsoppervlakte te huur aan. Deze oppervlakte is verdeeld over 436 bedrijfsmodules, zijnde kantoren, produktieruimten en in beperkte mate, magazijnruimten. Op 1 maart 1989 was 17.150 m² bedrijfsoppervlakte of 81,3% van de beschikbare oppervlakte verhuurd aan startende bedrijven. Zij namen gezamenlijk 358 of 82,1% van de beschikbare modules in. Men kan bijgevolg stellen dat per bedrijvencentrum gemiddeld nog slechts 4,1 bedrijfsunits met een gezamenlijke oppervlakte van 207 m² voor verhuuring beschikbaar zijn.

Rekening houdend met de recente oprichtingsdatum van enkele pas geopende bedrijvencentra en met een 'natuurlijke' leegstand van omtrent 15% te wijten aan de korte gemiddelde verblijfsduur van de starters, moet de aandacht worden gevestigd op het gebrek aan vestigingsmogelijkheden in een elftal van de 19 operationele bedrijvencentra. Met andere woorden het gemiddelde vervalst enigszins de toestand (zie de pas opgerichte bedrijvencentra).

Samen herbergen de 19 operationele bedrijvencentra 229 jonge ondernemingen. Van dit totaal zijn er 163 die een zuivere kantoorfunctie hebben terwijl er slechts 26 starters uitsluitend produktieruimten huren. Veertig startende bedrijven huren zowel kantoren als produktieruimten. In onderstaande tabel 3 wordt per provincie een overzicht gegeven van de huidige bezetting van de bedrijvencentra.

5. Het tewerkstellingseffekt van de bedrijvencentra

Hoewel de creatie van tewerkstelling niet onmiddellijk behoort tot de basisdoelstellingen van het concept bedrijvencentrum maar een doelstelling op termijn is die voortvloeit uit de opbouw van levenskrachtige bedrijfsentiteiten, ligt het voor de hand nu reeds aandacht te

besteden aan de werkgelegenheid die dank zij de bedrijvencentra tot stand wordt gebracht.

Hierbij dient evenwel een onderscheid te worden gemaakt tussen de bedrijven die nog in de bedrijvencentra verblijven en die welke er reeds uit vertrokken zijn.

a. De werkgelegenheid in de bedrijvencentra

De 229 bedrijven die onderdak vinden in de Vlaamse bedrijvencentra verschaffen samen werk aan 871 personen. Dit is een gemiddelde van 3,8 personen per bedrijf.

In wezen is de werkgelegenheid in de bedrijvencentra nog groter. Elk van de bedrijvencentra heeft zelf zijn eigen administratie. Dit betekent een andere nieuwe werkgelegenheid van 60 personen.

b. De bedrijven die de centra reeds verlaten hebben

Globaal genomen zijn er reeds 133 bedrijven vertrokken uit de Vlaamse bedrijvencentra om zich elders te vestigen. Het was niet steeds mogelijk de huidige tewerkstelling in deze bedrijven na te gaan. De 10 bedrijvencentra die toch de nodige gegevens wisten te verzamelen, telden 73 bedrijven die reeds uit deze centra vertrokken en die samen 488 personen tewerkstelden begin maart 1989. Dit is een gemiddelde van 6,7 personen per bedrijf. Bijgevolg reeds ongeveer een verdubbeling van de tewerkstelling.

Aan de hand van dit gemiddelde kan men bijgevolg redelijkerwijze afleiden dat de 133 bedrijven die de bedrijvencentra tot dusver reeds verlieten omtrent 890 personen tewerkstellen.

6. Besluit

a. Met een relatief heel beperkte overheidsinbreng (± 57.000 fr. per arbeidsplaats) werd nu reeds een belangrijk tewerkstellingseffekt gecreëerd dat in de toekomst nog zal groeien.

Globaal kan immers gesteld worden dat de 19 reeds actieve bedrijvencentra in Vlaanderen zich tot op heden ten dienste van 362 startende bedrijven hebben gesteld en dat deze bedrijven nu reeds een tewerkstelling van ongeveer 1.760 personen realiseren.

Tabel 3: Aantal startende bedrijven in de Vlaamse bedrijvencentra op 1 maart 1989

Provincie	Aantal bedrijven- centra	Totaal aantal bedrijven	waarvan		
			uitsluitend kantoren	uitsluitend produktie- ruimten	gemengd kantoren + produktie- ruimten
Antwerpen	3	50	45	2	3
Vlaams-Brabant	4	50	36	1	13
Limburg	5	46	26	15	5
Oost-Vlaanderen	3	34	25	4	5
West-Vlaanderen	4	49	31	4	14
Algemeen totaal	19 (a)	229	163	26	40

(a) 4 bedrijvencentra zijn in opbouw en nog niet operationeel.

b. De bezettingsgraad toont aan dat met de creatie van de bedrijvencentra duidelijk aan een behoefte werd beantwoord.

In de reacties van bedrijven die een bedrijvencentrum verlieten, vallen vooral twee punten op. De faciliteiten van het bedrijvencentrum betekenden voor hen een belangrijk element bij hun beslissing om te starten en dank zij het centrum kenden zij een veel snellere en soliedere groei. De vele kontakten die voor deze bedrijven zonder veel formalisme konden worden gerealiseerd langs het bedrijvencentrum om, worden zeer belangrijk geacht.

c. De bedrijvencentra realiseren het concept van lokale initiatieven, een prioriteit volgens de EG KMO Task Force, waar op efficiënte wijze door overheid en privé wordt samengewerkt ter valorizatie van de ondernemingspotentie in een streek en ter bevordering van nieuwe tewerkstellingspolen in de deelregio's.

Het dynamisme en de positieve sfeer die uitgaan van de informele samenwerking en hulp tussen de bedrijven onderling en tussen de partners (zowel uit de publieke als uit de private sektor) in het centrum en de startende bedrijven heeft deze centra laten uitgroeien tot valabele instrumenten voor startende ondernemers zowel infrastruktureel, informatief als wat mentaliteitsvorming betreft. Hierbij is de rol van de manager en de kennis-inbreng en dienstverlening door de partners van essentieel belang.

Als besluit mogen wij stellen dat een verantwoord net van bedrijvencentra, goed verdeeld over Vlaanderen, een infrastrukturele aanwinst betekent voor de regionale economische ontwikkeling. De impact op de mentaliteitsvorming dat 'welvaart moet worden verdiend en niet door de overheid worden geschonken' is reeds een feit. Een evaluatie van het tewerkstellingseffekt zal pas zinvol zijn over enkele jaren, hoewel de eerste resultaten reeds heel positief zijn.

Morgen een MBO?

Het bedrijf waarin U vandaag werkt wordt morgen misschien verkocht, wegens familiale opvolgingsproblemen, herstruktureringen. Tegen 1992 zijn tal van veranderingen op til.

Voor U als manager kan dit een buitenkans betekenen. U zoudt het initiatief kunnen nemen om zelf het bedrijf dat U door en door kent in te kopen. Alleen. Of met Uw naaste medewerkers.

In het Europees jargon van vandaag: een **Management Buy-Out (MBO)**. Hoe gaat een MBO in zijn werk? Welke stappen moet U ondernemen?

INVESTCO staat voor een professionele begeleiding van kopers en investeerders bij de structurering en de financiering van MBO's.

Vraag onze brochure "Management Buy-Out". Of kom even langs.

Investco: kapitaal voor toekomstgerichte ondernemers.

INVESTCO

Regentlaan 54 Bus 2, B-1000 Brussel - Tel. 02/513.45.20 - Fax. 02/513.97.41

bank

van roeselare

en

west-vlaanderen

Vlaanderens belangrijkste regionale bank
nauw verbonden
met de Westvlaamse
economische groei

Westvlaamse grafische bedrijven in (cijfer)beeld

R. Debacker

Alhoewel de plaats van de Belgische grafische industrie op het zuiver economisch vlak eerder bescheiden is, speelt de drukwerkproduktie een belangrijke rol in de sociale en kommunikatieve aspecten van onze samenleving.

Ook de meeste Westvlaamse grafische bedrijven zijn eerder bescheiden, maar vertonen een aantal specifieke eigenschappen die wij hierna willen voorstellen.

1. Grafische bedrijven

Vooraleer cijfers en kenmerken te noemen is het ongetwijfeld nuttig kort te omschrijven welke bedrijven hier bedoeld worden. Statistieken en persnota's hebben vaak de neiging (al dan niet opzettelijk) op dit vlak onduidelijk te zijn.

Tot de grafische industrie behoren twee hoofdactiviteiten, die soms in één onderneming terug te vinden zijn: drukkerij en uitgeverij. De drukkerijen zelf vallen in twee groepen uiteen: de krantendrukkerijen en de overige bedrijven (labeurdrukkerijen, afwerkings- en prepress-bedrijven).

2. Even terugblikken

De voornoemde structuur vinden we terug in de cijfers betreffende tewerkstelling en werkloosheid over de periode 1975-1987 (tabel 1).

De algemene economische recessie slaat ook in de Belgische grafische bedrijven toe, vooral in de jaren 1975-80. De tewerkstelling daalt dan met ruim 11%. Tot 1985 is er nog een lichte achteruitgang, maar de laatste drie jaar is er een ommekeer merkbaar.

Toch is deze globale evolutie niet in alle sectoren van de grafische industrie terug te vinden. In de uitgeverijen blijft de tewerkstelling bestendig behouden en groeit zelfs lichtjes aan. Bij de krantendrukkerijen is er evenwel een gestadige personeelsterugloop, die ook na 1985 doorgaat. De pre-press-bedrijven vormen een uitzondering: ze groeien sinds 1975 bestendig aan, een teken van geslaagde specialisatie.

De werkloosheidscijfers bevestigen deze vastgestelde trend en zijn momenteel dalend. De sektorcijfers mogen niet verward worden met het aantal werkzoekende technici. Zo zijn er (in 1987) 'slechts' 2.533 werkzoekende letterzetters en drukkers op 4.224 werklozen in de grafische industrie (bij RVA 'Boek' genoemd).

Tabel 1: Tewerkstelling en werkloosheid in de grafische bedrijven in België, 1975-1987

	1975	1980	1985	1987	1975/87
<i>Tewerkstelling</i>					
Krantendrukkerijen	5.804	4.769	4.545	4.321	-1.483
Labeurdrukkerijen	24.502	21.043	19.479	19.536	-4.966
Afwerkingsbedrijven	871	688	583	656	-215
Pre-press-bedrijven	1.850	2.173	2.311	2.552	+702
Drukkerijen	33.027	28.673	26.918	27.065	-5.962
		-4.354	-1.755	+147	
Uitgeverijen	5.124	5.136	5.254	5.357	+233
		+12	+118	+103	
Grafische bedrijven	38.151	33.809	32.172	32.422	-5.729
		-4.342	-1.637	+250	
<i>Werkloosheid</i>					
Mannen	1.475	1.518	1.972	1.723	+248
Vrouwen	1.243	2.358	2.629	2.501	+1.258
Sektor Boek	2.718	3.876	4.602	4.224	+1.506
		+1.158	+726	-378	

Bron: RSZ — Jaarverslagen — Toestand op 30 juni.

RVA — Jaarverslagen — Maandgemiddelden van de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen.

3. Tewerkstelling in West-Vlaanderen

Is de geschetste evolutie ook in onze provincie terug te vinden? Om zinvol te vergelijken moeten we vooraf een correctie maken. Er zijn namelijk geen dagbladrukkerijen in West-Vlaanderen. Dus vergelijken we met de nationale tewerkstelling, exclusief dagbladsektor.

Tabel 2 is een echte revelatie. Want de groeicijfers voor onze provincie (+372 personeelsleden over 1984/87) overtreffen de nationale aangroei (van 275 eenheden). De sterkste 'grafische' arrondissementen (Roeselare, Kortrijk, Brugge) zien hun tewerkstelling met zowat 14% toenemen. Het feit dat de Westvlaamse grafische tewerkstelling in het laatste halfjaar van 1987 nog eens met 134 oploopt, maakt een sluitende verklaring van deze unieke evolutie bijzonder moeilijk.

Tabel 2: Tewerkstelling in de grafische bedrijven, exclusief dagbladrukkerijen

	1984	1985	1986	1987	84/87
België	22.469	22.373	22.512	22.744	+ 275
	+ 160	- 96	+ 139	+ 232	
West-Vlaanderen	2.694	2.799	2.900	3.066	+372
	+ 39	+ 105	+ 101	+ 166	
Brugge	707	734	750	810	+103
Diksmuide	20	18	22	19	- 1
Ieper	146	145	162	156	+ 10
Kortrijk	730	779	809	842	+112
Oostende	120	106	114	113	- 7
Roeselare	726	760	790	853	+127
Tielt	227	239	235	252	+ 25
Veurne	18	18	18	21	+ 3

Bron: RSZ — Jaarverslagen — Toestand op 30 juni.

Wel stellen we vast dat de Westvlaamse grafische bedrijven procentueel meer arbeiders in dienst hebben dan het nationaal gemiddelde, namelijk 69,3% t.o.v. 60,3% zoals blijkt uit tabel 3.

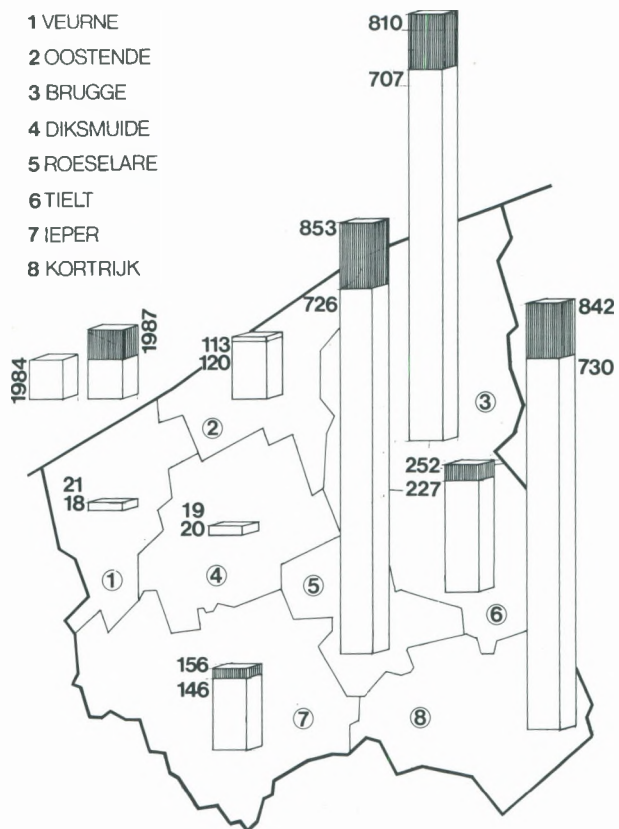
Tabel 3: Personeelssamenstelling in de grafische bedrijven

1987		België	West-Vlaanderen	
Mannen	15.486	47,8	1.605	52,4
Vrouwen	4.063	12,5	517	16,9
Arbeiders	19.549	60,3	2.222	69,3
Mannen	7.365	22,7	530	17,3
Vrouwen	5.508	17,0	414	13,4
Bedienden	12.873	39,7	944	30,7

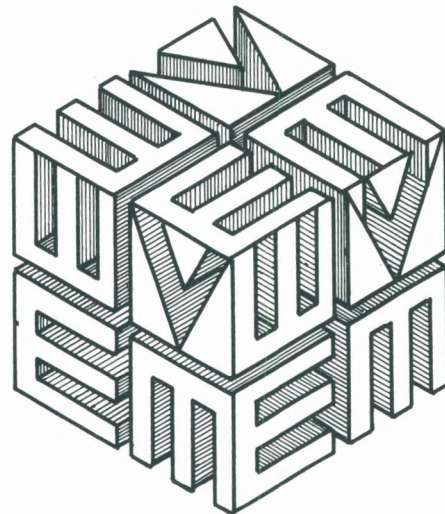
Bron: RSZ — Jaarverslag — 30 juni.

West-Vlaanderen telt slechts 12 grotere grafische bedrijven met meer dan 50 werknemers. De KMO's stel-

Tewerkstelling in de grafische bedrijven in West-Vlaanderen, 1984 en 1987

c.v. west — vlaamsche elektriciteitsmaatschappij

interkommunale vereniging voor :
 elektriciteit aardgas kabeltelevisie

hoogstraat 41 8000 brugge
 tel : 050 / 33 79 51

Tabel 4: Bedrijfsgrootte in de grafische industrie

Grootte		België				West-Vlaanderen			
		Bedrijven		Werknemers		Bedrijven		Werknemers	
		a.c.	%	a.c.	%	a.c.	%	a.c.	%
tot 4	wkn	1.327	59	2.469	8	148	62	281	9
5-9	wkn	349	15	2.291	7	39	16	256	9
10-19	wkn	272	12	3.655	11	24	10	307	10
20-49	wkn	196	9	6.184	19	17	7	621	21
50-99	wkn	69	3	4.663	14	7	3	482	16
100-199	wkn	26	2	3.249	10	3	1	372	12
200-499	wkn	19	1	5.579	18	2	1	670	22
500-999	wkn	7		4.232	13				
		2.265	100	32.422	100	240	100	2.989	100
KMO < 50 wkn		2.144	95	14.599	45	228	95	1.465	49
GO > 50 wkn		121	5	17.823	55	12	5	1.524	51

Bron: RSZ — Jaarverslagen en Statistiekdienst.

Toestand op 30 juni 1987. Bedrijfsgrootte volgens aantal werknemers (wkn).

Voor West-Vlaanderen: alleen drukkerijen.

len 49% van het personeel tewerk, wat 4 percent hoger is dan het nationaal gemiddelde (tabel 4).

Of personeelssamenstelling en bedrijfsgrootte invloed hebben op de vastgestelde expansie, valt niet te bewijzen.

Dynamisch bedrijfsbeleid, creativiteit, technische vernieuwing en inzet, zijn veeleer de motor van de vooruitgang.

4. Opleidingsbehoeften

De laatste jaren is er een toenemend tekort aan grafisch geschoolde werkers. Een recente studie van de Federatie van de Belgische grafische industrie (Febelgra) besluit dat er — voor de periode 1989-1993 — jaarlijks 500 vaklui ontbreken op de nationale arbeidsmarkt.

Dit versterkt de noodkreet voor méér grafische opleiding die de Westvlaamse drukkers, bij monde van hun beroepsgroepering Westgrafica, in mei 1988 laten horen.

Niettegenstaande sterke technische bijscholing (door het Vormingsinstituut Brugge en de RVA-diensten) blijft de nood aan dagopleiding groot.

Zowel bij de Westvlaamse grafische scholen (KTA en VTI Brugge) als in Oost-Vlaanderen (vooral VISO en HIGRO Gent) groeit het aantal leerlingen de laatste jaren flink aan. In het Brugse VTI is de grafische afdeling over een tijdsspanne van vier jaar met 65% toegenomen tot meer dan 200 leerlingen.

Toch is er een regionaal probleem: de grootste tewerkstellingsexpansie situeert zich in het zuiden van de provincie en daar is geen grafische school. Tabel 5 illustreert overduidelijk dat het VTI Brugge alleen noordelijk West-Vlaanderen betreft, terwijl de rest van de provincie in Gent terecht komt. Het arrondissement Kortrijk is met 47% het sterkst vertegenwoordigd in het Gentse VISO.

Globaal gezien volgen zowat 400 Westvlamingen secundair grafisch onderwijs. Jaarlijks komen ongeveer 70

afgestudeerden vrij voor het bedrijfsleven. Gezien de lopende evolutie is dit onvoldoende.

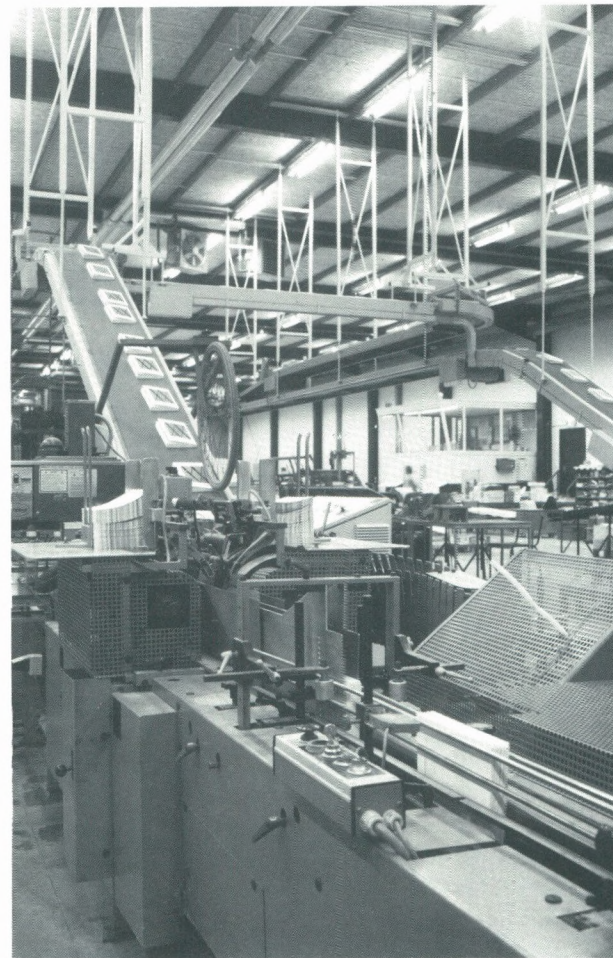
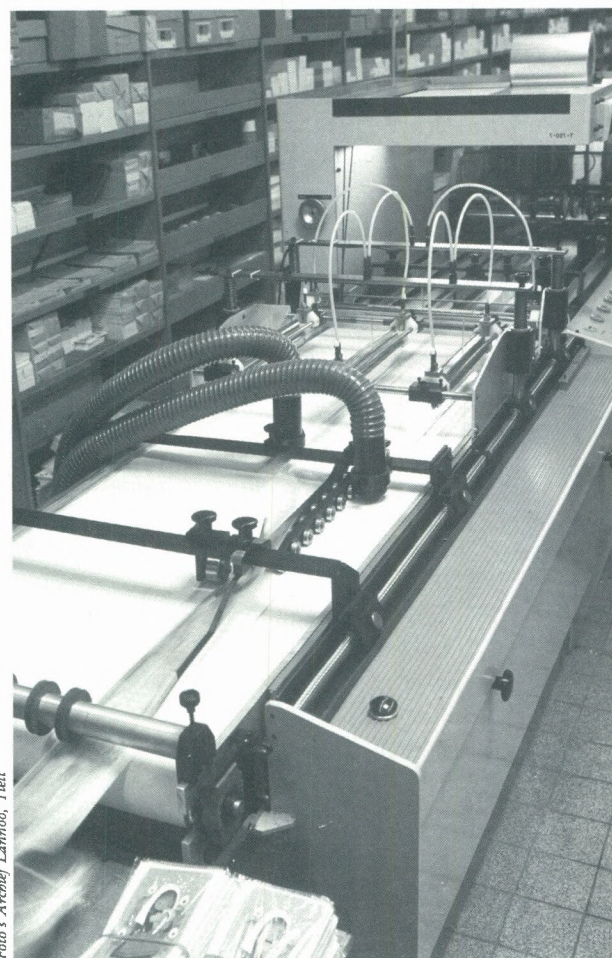
De medegedeelde leerlingcijfers tonen nog twee specifiek Westvlaamse situaties.

Vooreerst is het Roeselaarse — in verhouding tot de plaatselijke grafische tewerkstelling — in de secundair grafische dagopleidingen zwak aanwezig.

Daarnaast valt nog iets te zeggen over de hogere grafische opleiding aan het HIGRO Gent. West-Vlaanderen levert niet minder dan 48% van de studenten, die vooral uit het Kortrijkse komen. Gezien het studieniveau komt deze opleidingsvorm evenwel minder in aanmerking om de vraag naar technici op te lossen.

Tabel 5: Aantal leerlingen in de grafische dagopleidingen, oktober 1988

Dagonderwijs	Secundair		Hoger	
Leerlingen uit arrondissement	Brugge VTI	Gent VISO	Samen	Gent HIGRO
Brugge	130	30	160	29
Diksmuide	5	6	11	4
Ieper	1	19	20	24
Kortrijk	4	96	100	58
Oostende	14	13	27	12
Roeselare	24	23	47	19
Tielt	6	17	23	15
Veurne	1	4	5	9
West-Vlaanderen	185	208	393	170
Andere provincies	16	738	754	190
Totaal	201	946	1.147	360

Foto's Archief Lannoo, Tielit

5. Op naar 1992

De gunstige tewerkstellingsevolutie van de Westvlaamse grafische bedrijven is in ruime mate het resultaat van een goede bedrijfsleiding.

In de kencijfers van de tien grootste Westvlaamse bedrijven vinden we hiervan een treffend beeld (tabel 6).

Heeft West-Vlaanderen geen krantendrukkerij, dan speelt Roularta toch een belangrijke rol in de weekbladen-, reclame- en magazinewereld met een omzet van bijna 4 miljard. Volgen: twee imposante rotatiedrukkerijen Mercator Press en Hoorens Printing en de kwaliteitsdrukkerij-uitgeverij Lannoo. Het palet wordt aangevuld met boekdrukkers, formulierenspecialisten, meerkleurenoffsetdrukkers en een fotogravure.

Naargelang het grafisch produkt varieert de toegevoegde waarde van laag (bij fors grondstoffen- en dienstenaandeel) tot hoog (bij overwicht van eigen prestaties). Belangrijker is de cash-flow, dit is de winst plus de afschrijvingen. Die staat — enkele bedrijven niet te na gesproken — op een behoorlijk niveau.

Dynamische bedrijven hebben niet op de aankondiging van 1992 gewacht om hun activiteiten op een bredere markt aan te bieden. Uitvoer is in West-Vlaanderen geen onbekende, ook niet in de grafische industrie.

Tabel 7 geeft ons een kijkje op de omzetgerichtheid.

Naast het feit dat de omzet per werknemer behoorlijk boven het nationaal gemiddelde ligt, valt een uitvoeraandeel van 24% te noteren.

Die uitvoer is ongelijk in de Westvlaamse bedrijven terug te vinden. Bij Roularta bedraagt hij (begrijpelijkerwijze) amper 3%, terwijl Mercatorpress 51% haalt.

Heel wat andere en kleine Westvlaamse drukkerijen vangen de uitdaging van 1992 nu reeds op door een actief exportbeleid. Catherine Press uit Brugge kan — met 90% uitvoer van haar wetenschappelijk drukwerk — hiervoor model staan.

Dit laatste voorbeeld brengt ons meteen bij de beperktheid van cijfers en informatie. Want de Westvlaamse grafische bedrijven zijn uiteraard veel méér dan wat hierboven beschreven staat.

De verscheidenheid aan drukwerkspecialisaties, het rijke vakmanschap, de creatieve aspecten en de ook dagelijkse zorgen, komen in deze bijdrage onvoldoende tot hun recht. Omdat de levensechte realiteit moeilijk in cijfers te vatten is.

Toch hebben cijfers één voordeel: ze bevestigen de meestal gevoelsmatige ervaringen. In die zin getuigen ze hier van een boeiende en expansieve bedrijfstak.

Tabel 6: Kencijfers van de grootste Westvlaamse grafische bedrijven

Bedrijven	Omzet	Toegevoegde waarde	% op omzet	Cash-flow	% op TW
Roularta	3.873.100	1.014.800	26	335.000	33
Mercator Press	1.238.000	382.800	31	192.000	50
Hoorens Printing	911.300	186.400	20	83.900	45
Lannoo	548.400	267.900	49	48.400	18
Die Keure	369.700	182.900	49	24.000	13
Strobbe	350.500	168.000	48	33.800	20
Delabie	214.300	97.500	45	34.000	35
Euroset	208.100	83.200	40	17.500	21
Deckmyn	190.800	130.200	68	32.600	25
Continuga	190.300	59.200	31	25.400	43

Bron: Trends — Top 20.000 — 1987.

Bedragen × 1.000 fr.

TW = toegevoegde waarde

Tabel 7: Omzet en tewerkstelling in de grafische bedrijven

1986	België		West-Vlaanderen	
Verkoop binnenland	37.783.606	60	4.183.552	62
Verkoop buitenland	13.846.348	22	1.600.736	24
Diensten aan derden	11.431.543	18	975.757	14
Productie-omzet	63.061.497	100	6.760.045	100
Aantal werknemers	19.774		1.897	
Omzet per werknemer	3.189		3.564	

Bron: NIS — Produktiestatistieken — Bedrijven met meer dan 10 arbeiders.

Bedragen × 1.000 fr.

Attraktieparken in Vlaanderen

Luc Florizoone

Het ontstaan

Velen die recentelijk geen attractie- of pretpark meer bezocht hebben, menen dat zo'n park een soort kermis is. Dit is het echter bijlange niet (meer).

Attraktieparken zijn wel ontstaan in de USA als een soort permanente kermis, maar sindsdien is Walt Disney gekomen die de 'tema'-parken gecreëerd heeft. Hij vond immers de bestaande attractieparken, met hun verroeste oude attracties en rondslingerende rommel, allesbehalve aantrekkelijk. Hij ontwierp Disneyland in Californië en creëerde een sfeer waar men zich eigenlijk buiten de dagelijkse realiteit voelt. Verschillende thema's werden in het park ingebouwd, ieder met zijn eigen aangepaste attracties, geïntegreerd in het landschap en met eigen restaurants, dienstfaciliteiten, winkels, enz. Enkele thema's zijn: 'Adventureland', 'Pirates of the Caribbean', 'Tomorrowland'. Tevens wilde hij dat alles kraaknet was en superveilig. De sfeer moest familiaal zijn.

Naar het voorbeeld van zijn succesformule hebben vele 'attractie'-parken in de USA en later in Europa zich aangepast. Door de sfeer die 'tema'-parken aanbieden, spreken deze meteen een veel groter en koopkrachtiger publiek aan. Door het grote aanbod blijven de bezoekers er gemakkelijk 6 tot 7 uur.

Bijna alle parken vragen een globale toegangsprijs, zodat men verder van alle attracties gratis gebruik kan maken. Deze toegangsprijs kan, dank zij het grote aantal bezoekers, over het algemeen zéér laag blijven, rekening houdend met het ruime aanbod. In Europa ligt deze prijs rond de 400 fr. al naargelang het aanbod en de afschrijvingen. Nieuwe parken die direkt volwaardig uitgebouwd worden (zoals onlangs in Frankrijk: Smurfeland en Asterix), moeten ongeveer het dubbele vragen, willen zij na 5 jaar rendabel worden, en moeten onderzeten nog opnieuw investeren.

In Europa zijn attractieparken nog niet zo succesrijk als in de USA. In de USA zijn zij veel vroeger ontstaan, zodat dit publiek deze parken sinds lang reeds leere kennen en waarderen. Na de sport is het er de tweede ontspanning voor het grote publiek. Daarbij komt nog dat de Amerikanen geen stoeten kennen zoals wij hier in Europa en dat zij ook minder van hun kusten profiteren.

In Europa zijn de 'tema'-parken pas in de jaren '70 ontstaan. Het waren over het algemeen slechts schuchtere pogingen. De meeste parken zijn samen gegroeid met de belangstelling vanwege het publiek. Pas sinds voor kort kennen zij een echt succes dankzij de doorzetting van hun promotoren. Daarenboven heeft de komst van Disney in Parijs een verdere positieve invloed op de parken.

Op een paar uitzonderingen na zijn de Europese par-

ken familiale ondernemingen die naar aanleiding van een nevenberoep of hobby ontstaan zijn. Zo vestigde de zanger Bobbejaan Schoepen zich definitief in Lichtaart waar hij een show aan het publiek aanbood, naast een ligwede met vijver en kinderspelen.

Alberic Florizoone van de Meli in Adinkerke had een grote interesse voor bijen en gaf hieromtrent overal konferenties. Toen hij bekend geraakte, opende hij een restaurant met speeltuin, nadien uitgebreid met een sprookjes- en vogelpark, enz.

Naast zijn professionele opdrachten in zijn konfektiebedrijf, was Albert Florizoone een verwoed vogelliefhebber. Nadat zijn tuin in de stad grotendeels onteigend werd, vestigde hij zich in Bellewaerde, waar het Bellewaerde Park nu nog gelegen is.

Na de onafhankelijkheid van Zaire kwam Eddy Meeus terug naar België waar hij in Waver een waterskipiste opende met een paar kermisattracties. Zo ontstond Walibi.

Zo is het er ook in onze buurlanden aan toe gegaan.

De uitbating

De park-business is sindsdien een ware industrie geworden. Ieder jaar moet er voor tientallen, soms honderden miljoenen frank geïnvesteerd worden. De parken zijn zeer marketing-gericht geworden.

Het is een beroep waarvoor geen enkele school bestaat, zelfs niet in de Verenigde Staten. Pas sedert enkele jaren worden op internationaal niveau konferenties gehouden waar allerlei onderwerpen zoals veiligheid, marketing, personeelsbeleid enz. behandeld worden.

Ieder land heeft echter zijn eigen cultuur en leefgewoonten. Het is dan ook zeer belangrijk dat men de nodige feeling heeft bij het uitbaten van zo'n bedrijf.

Ook moet men de juiste investeringen uitvoeren die passen bij het imago van het park. Het bepalen van een imago is zeer belangrijk want willens nillens trekt men hierdoor automatisch een welbepaald publiek aan. Zo is Bellewaerde gekend voor zijn familiale sfeer waar het gehele gezin aan zijn trekken komt, dankzij de combinatie van natuur, dieren en in thema's verwerkte attracties; Meli staat nog altijd voor honing en kindvriendelijke attracties, in Bobbejaanland heerst er vooral een cowboysfeer en in Walibi vindt de jeugd de snelle en spectaculaire attracties.

In Europa groeit de belangstelling voor 'tema'-parken nog steeds; zoals in de USA groeien de parken er evenredig met het publiek.

Het is dan ook zeer belangrijk dat een park de nodige capaciteit heeft in oppervlakte, aantal attracties en/of shows. De capaciteit van een park wordt uitgedrukt in het aantal attracties en het aantal personen dat

Archief Belleuwerde

Archief Méli

iedere attractie per uur kan verwerken. Zo spreekt men van attracties die per uur 400 tot 3.000 bezoekers aankunnen. Zodoende zegt men dat een park bijvoorbeeld 6.000 of 20.000 bezoekers per dag kan ontvangen. Zeer belangrijk daarbij is dat de bezoeker per uur toch van een drietal attracties kan genieten. Dit bepaalt tevens de verblijfsduur in het park.

Door de groeiende belangstelling van het publiek in samenhang met de groei van de parken zelf, is er een echte concurrentie ontstaan tussen de parken waarbij deze ertoe gedwongen zijn een steeds betere kwaliteit te bieden. Zo wordt er steeds meer aandacht besteed aan de architectuur van de gebouwen en worden de attracties zelf steeds meer gesofistikeerd.

Ook het aanbod in de horeca-afdeling wordt ruimer en getuigt van een steeds hoger niveau.

Toekomstperspektieven

De interesse voor 'tema'-parken — de vroegere zogezegde attractie- of pretparken hebben nu geen succes meer en zullen dit ook in de toekomst niet meer kennen — is ondertussen zo groot aan het worden dat ook grote holdings en multinationals zich aan deze sektor gaan interesseren. Zo zijn er de laatste drie jaar, vooral in Frankrijk, complete parken uit de grond gerezen die meerder miljarden aan investeringen gekost hebben.

Bij gebrek aan beschikbare Europese park-managers wordt de feasibility-studie voor nieuwe parken meestal door Amerikaanse gespecialiseerde studiebureaus uitgevoerd. Deze laatste hebben dan ook de voor de Verenigde Staten geldende normen op de Europese projecten toegepast. Maar als men weet dat de Amerikaanse parken twee- tot driemaal meer bezoekers krijgen uit hun primaire (1 uur rijden) en secundaire (2 uur rijden) markt, dan kan men al snel de daaruit voortvloeiende gevolgen raden.

Ook reageren niet alle Europeanen op dezelfde manier op het fenomeen van de parken. Zo is de belangstelling vanwege de Vlamingen over het algemeen kleiner dan die van de Walen, Fransen en Nederlanders, en krijgen bijvoorbeeld Bellewaerde en de Meli 50% Fransen op bezoek en Bobbejaanland 50% Nederlanders. Dit wordt verklaard door de leefgewoonten en ingesteldheid van de verschillende kultuurgroepen. Voortdurende wijziging in het sociaal gedrag, dat geleidelijk individualistischer wordt, zal de verdere evolutie helpen bepalen.

Men mag dus gerust stellen dat de interesse voor de parken blijft groeien. De meeste parkbezoekers gaan ongeveer éénmaal per jaar naar een 'tema'-park. Dit is niet veel. Alhoewel de parken goedkoop zijn in vergelijking met hetgeen zij bieden, ligt de uitgave per persoon toch op ongeveer 700 fr. voor een volle dag parkbezoek. Deze som behelst de reis, inkom, eten, drank en eventueel een souvenir.

Het aantal parken in België is, rekening houdend met de dicht bij ons gelegen parken in de buurlanden, ruimschoots voldoende. Wij kunnen namelijk dezelfde trend en standing niet aan van de grote Amerikaanse parken, hoofdzakelijk wegens de kleinere respons van de bevolking op de publiciteit en de veel hogere loonkosten en sociale lasten in Europa. In de Verenigde Staten stellen de parken (buiten de zuiver technische diensten) bijna uitsluitend universiteitsstudenten tewerk. Deze laatste

mogen immers op om het even welk ogenblik van het jaar hun studie tijdelijk onderbreken.

Door de steeds dalende werkloosheid en het arbeidsintensieve karakter van de parken waar het personeel ook op weekends moet werken, is de personeelsafdeling een ware bottleneck aan het worden. Bij organisatie en investeringen moet hiermee steeds meer rekening gehouden worden.

Ook stockage en toelevering zijn héél belangrijk. Daar parken sterk seizoen- en weergebonden zijn, is het bezoekersaantal zeer variabel. Zo moeten niet alleen de eigen personeelsdienst, maar ook de toeleveringsbedrijven altijd klaar staan gedurende de zon- en feestdagen. Niettegenstaande de eigen grote stocks moeten wasserij, bakkerij, groentehandel, brouwerij, enz. steeds kunnen instaan voor bijkomende leveringen.

Veiligheid is in parken steeds de eerste zorg. Dit valt zeer goed te begrijpen wanneer men weet dat sommige parken op topdagen meer dan 20.000 bezoekers ontvangen en dat de tientallen attracties dan duizenden bezoekers per uur tellen. Alle attracties worden minstens éénmaal per dag gecontroleerd en meestal onopvallende veiligheidsagenten houden het publiek in het oog. Al zijn parken concurrenten, steeds worden op het gebied van de veiligheid alle tips aan elkaar doorgespeeld.

Een 'tema'-park kan men in feite best vergelijken met een kleine gemeente waarbij drie elementen van wezenlijk belang zijn: veiligheid, netheid, vriendelijkheid.

Teneinde zo'n park werkende te houden moet er een sterke budgetcontrole gebeuren. Een soepel personeelsbeleid moet zorgen voor de aanwezigheid van het juiste aantal personeelsleden in verhouding met het aantal bezoekers.

De parken moeten zelf het onderhoud aankunnen want breuken moeten ook gedurende weekends direct hersteld kunnen worden. Zo beschikt Bellewaerde over volgende afdelingen in eigen beheer: mechanika, elektriciteit, decoratie, bouw (van kleinere projecten), plantsoendienst en onderhoud van dieren.

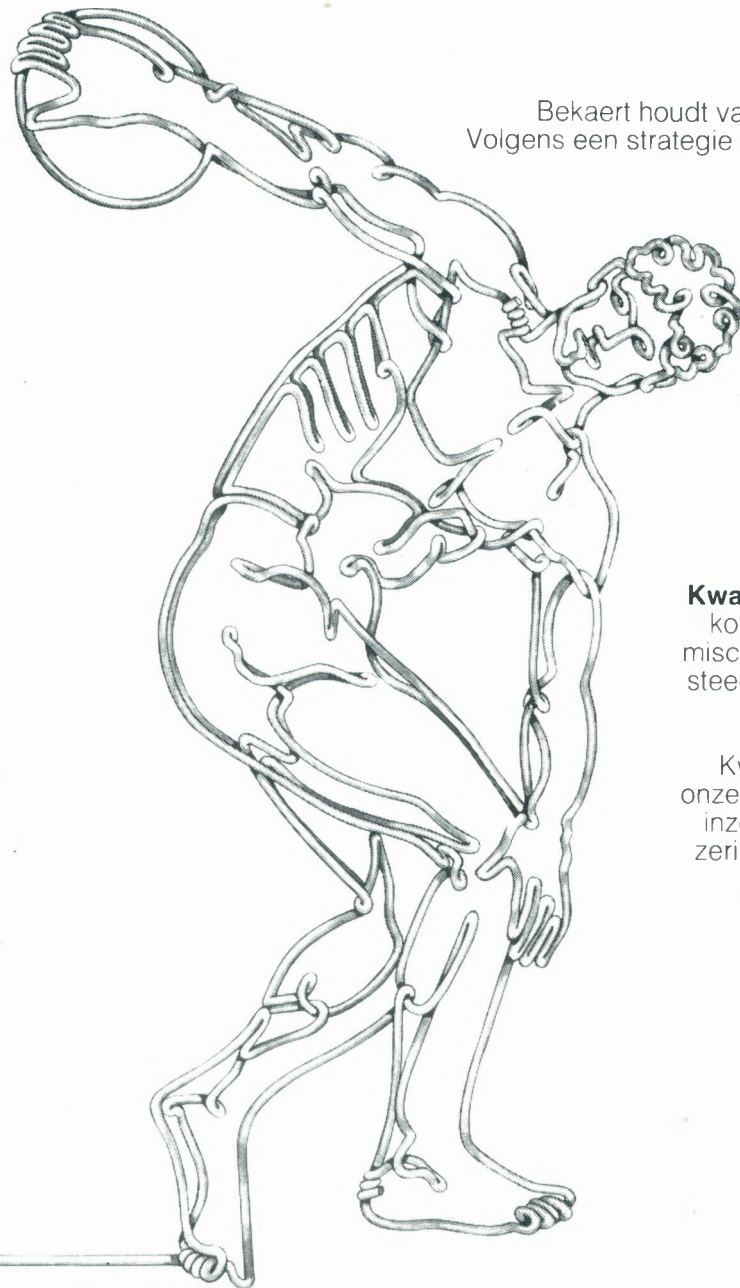
In tegenstelling met Bobbejaanland baten de Meli en Bellewaerde hun restaurants zelf uit.

Besluit

Zo de belangstelling voor de 'tema'-parken verder blijft groeien, is een goede toekomst voor hen weggelegd, voor zover zij verder blijven investeren en zichzelf altijd opnieuw in vraag stellen teneinde steeds aktueel te blijven.

De parken zijn dan ook een goede aanvulling op het toeristische aanbod van en tevens een trekpleister voor Vlaanderen. Samen met de plaatselijke toeleveringsbedrijven nemen zij een niet te versmaden plaats in onze ekonomie in en zorgen zij bovendien voor een niet-onbelangrijke aanbreng van vreemde deviezen.

Topprestaties door kwaliteit

Bekaert houdt van aanpakken. Al meer dan 100 jaar.
Volgens een strategie die een succesformule is geworden.
Door mensen, voor mensen.
De resultaten liegen er niet om.

Bekaert is 's werelds grootste onafhankelijke producent van staaldraad en staaldraad-producten. Gekommercialiseerd in meer dan 150 landen. Met 17.000 mensen aan de slag in 14 landen, produceren 43 Bekaert-fabrieken jaarlijks meer dan 1 miljoen ton. Goed voor 600 miljoen km draad of 15.000 maal de omtrek van de aarde.

Kwaliteit in denken en handelen is onze competitieve troef bij uitstek. Als dynamisch proces, dat er naar streeft zichzelf steeds weer te overtreffen, in functie van de noden en wensen van de klant.

Kwaliteit is dan ook het draagvlak van onze toekomststrategie. De harmonische inzet om met rentabiliteit, internationalisering en diversifiëring ook morgen nog tot de top te behoren.

BEKAERT

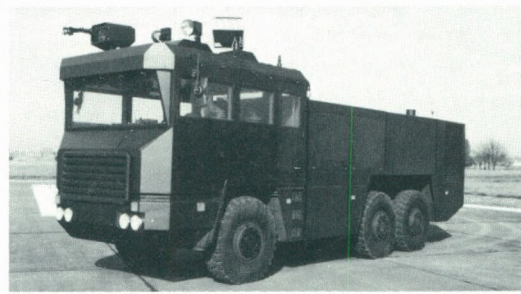
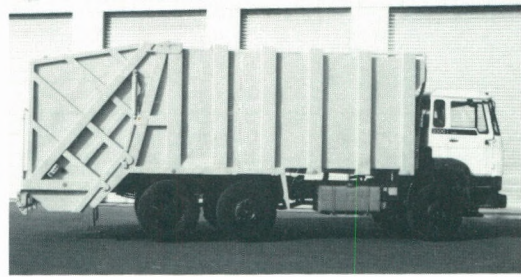
N.V. BEKAERT S.A.
Groepsdirectie
President Kennedypark 18,
B-8500 KORTRIJK (België)

Zelfstandige verzekeringsplichtigen: hoofdberoep, bijberoep en helpers; per bedrijfstak; per gemeente; 1987

	Hoofdbezigheid		Bijkomende bezigheid		Helpers		Bedrijfstak							Algemeen totaal
	M	V	M	V	M	V	Landbouw	Visserij	Nijverheid	Handel	Vrije beroepen	Diensten	Diverse beroepen	
<i>Arrondissement Brugge</i>														
Beernem	638	231	104	20	220	19	503	—	236	330	77	55	31	1.232
Blankenberge	718	349	55	16	160	33	64	11	242	797	104	80	33	1.331
Brugge	4.388	1.859	654	120	768	141	457	88	1.732	3.483	1.396	539	235	7.930
Damme	572	178	82	16	256	18	435	4	181	318	91	61	32	1.122
Jabbeke	525	198	71	9	205	8	291	1	209	323	103	60	29	1.016
Knokke-Heist	1.803	646	156	31	394	71	223	61	647	1.528	348	168	126	3.101
Oostkamp	912	387	119	15	291	29	503	6	379	602	136	98	29	1.753
Torhout	803	310	95	22	256	39	328	4	392	530	132	91	48	1.525
Zedelgem	832	298	128	17	263	27	383	1	386	525	129	95	46	1.565
Zuienkerke	178	65	20	2	81	3	160	2	48	102	23	8	6	349
Totaal	11.369	4.521	1.484	268	2.894	388	3.347	178	4.452	8.538	2.539	1.255	615	20.924
<i>Arrondissement Diksmuide</i>														
Diksmuide	849	316	107	25	493	27	706	1	297	547	111	94	61	1.817
Houthulst	432	170	43	13	228	15	361	—	131	296	46	48	19	901
Koekelare	363	133	46	4	155	9	276	4	143	196	44	39	8	710
Kortemark	609	214	72	9	277	20	407	—	253	342	67	81	51	1.201
Lo-Reninge	223	72	22	3	208	5	316	—	63	113	17	15	9	533
Totaal	2.476	905	290	54	1.361	76	2.066	5	887	1.494	285	277	148	5.162
<i>Arrondissement Ieper</i>														
Heuvelland	428	157	39	4	314	19	467	—	129	254	39	42	30	961
Ieper	1.400	595	153	44	602	64	702	2	558	1.040	313	178	65	2.858
Langemark-Poelkapelle	374	127	49	4	228	14	373	—	137	196	30	43	17	796
Mesen	38	14	2	2	14	—	15	—	22	19	3	7	4	70
Poperinge	956	351	98	21	555	48	810	1	337	578	130	102	71	2.029
Vleteren	218	73	17	6	166	11	256	—	73	104	26	20	12	491
Wervik	644	249	50	17	225	19	278	—	285	410	98	98	35	1.204
Zonnebeke	529	193	51	11	341	24	503	—	196	295	53	75	27	1.149
Totaal	4.587	1.759	459	109	2.445	199	3.404	3	1.737	2.896	692	565	261	9.558
<i>Arrondissement Kortrijk</i>														
Anzegem	610	226	118	14	193	30	302	4	368	293	94	78	52	1.191
Avelgem	331	148	59	5	109	20	124	1	167	234	52	44	50	671
Deerlijk	547	154	78	7	122	16	130	2	326	307	75	54	30	924
Harelbeke	951	384	134	32	220	21	158	4	607	620	165	125	63	1.742
Kortrijk	3.358	1.393	472	96	639	113	399	9	1.674	2.323	1.000	475	191	6.071
Kuurne	505	221	72	23	131	20	56	2	317	358	109	78	52	972
Lendelede	225	79	43	5	93	9	97	1	137	134	40	28	17	454
Menen	1.137	560	158	42	285	50	209	3	713	806	247	183	71	2.232
Spiere-Helkijn	84	38	14	3	21	2	41	—	31	61	14	8	7	162
Waregem	1.531	530	215	53	439	56	278	11	1.041	916	300	183	95	2.824
Wevelgem	1.046	454	169	29	253	42	218	3	653	705	191	156	67	1.993
Zwevegem	829	353	145	27	280	30	346	2	467	497	197	106	49	1.664
Totaal	11.154	4.540	1.677	336	2.785	409	2.358	42	6.501	7.254	2.484	1.518	744	20.901

	Hoofdbezigheid		Bijkomende bezigheid		Helpers				Bedrijfstak					
	M	V	M	V	M	V	Land- bouw	Vis- serij	Nijver- heid	Handel	Vrije beroe- pen	Dien- sten	Diverse beroe- pen	Alge- meen totaal
<i>Arrondissement Oostende</i>														
Bredene	368	187	46	13	70	14	35	5	157	366	68	60	7	698
De Haan	504	235	55	12	119	19	104	6	167	486	112	62	7	944
Gistel	410	174	62	8	168	19	190	1	189	313	74	52	22	841
Ichtegem	602	228	63	12	223	21	326	1	285	366	56	78	37	1.149
Middelkerke	752	306	81	13	222	26	293	3	241	659	88	78	38	1.400
Oostende	2.477	1.250	282	73	308	69	100	64	838	2.340	612	386	119	4.459
Oudenburg	324	121	37	12	127	7	164	1	126	221	49	36	31	628
Totaal	5.437	2.501	626	143	1.237	175	1.212	81	2.003	4.751	1.059	752	261	10.119
<i>Arrondissement Roeselare</i>														
Hoogdele	437	134	67	14	226	16	348	2	177	242	55	43	27	894
Ingelmunster	467	157	69	6	170	19	140	—	275	304	56	67	46	888
Izegem	1.148	443	167	30	274	53	205	2	606	845	199	178	80	2.115
Ledegem	425	168	53	15	171	17	212	—	229	277	52	59	20	849
Lichtervelde	384	159	54	11	163	19	248	1	170	247	41	54	29	790
Moorslede	468	186	59	12	240	19	304	—	215	324	58	58	25	984
Roeselare	2.277	917	321	52	557	68	468	7	892	1.803	461	436	125	4.192
Staden	585	212	62	9	344	24	520	2	237	336	54	70	17	1.236
Totaal	6.191	2.376	852	149	2.145	235	2.445	14	2.801	4.378	976	965	369	11.948
<i>Arrondissement Tielt</i>														
Ardooie	483	159	70	14	242	12	354	2	202	287	43	57	35	980
Dentergem	395	148	48	16	167	18	234	1	192	230	47	51	37	792
Meulebeke	473	161	62	11	251	21	290	1	231	314	58	72	13	979
Oostrozebeke	362	109	46	8	138	13	159	—	209	197	33	46	32	676
Pittem	390	117	43	8	203	13	312	—	180	192	35	35	20	774
Ruiselede	296	84	45	6	145	9	263	—	103	153	28	26	12	585
Tielt	904	369	128	20	447	44	581	1	369	648	152	100	61	1.912
Wielsbeke	334	111	40	8	143	7	124	—	227	184	46	32	30	643
Wingene	759	310	90	16	364	25	674	1	309	386	74	75	45	1.564
Totaal	4.396	1.568	572	107	2.100	162	2.991	6	2.022	2.591	516	494	285	8.905
<i>Arrondissement Veurne</i>														
Alveringem	335	111	31	3	256	14	418	—	75	189	29	17	22	750
De Panne	445	243	38	13	118	21	56	1	197	464	80	49	31	878
Koksijde	818	268	88	20	218	25	139	7	301	692	168	98	32	1.437
Nieuwpoort	421	170	49	14	135	15	100	16	161	396	66	47	18	804
Veurne	515	168	60	12	280	27	353	—	190	323	108	47	41	1.062
Totaal	2.534	960	266	62	1.007	102	1.066	24	924	2.064	451	258	144	4.931
<i>Provincie</i>														
West-Vlaanderen	48.144	19.130	6.226	1.228	15.974	1.746	18.889	353	21.327	33.966	9.002	6.084	2.827	92.448

MOL... ALS HET OM SPECIALE VOERTUIGEN GAAT.

MOL CY N.V.

DIKSMUIDESTEENWEG 63
B - 8830 HOOGLEDE

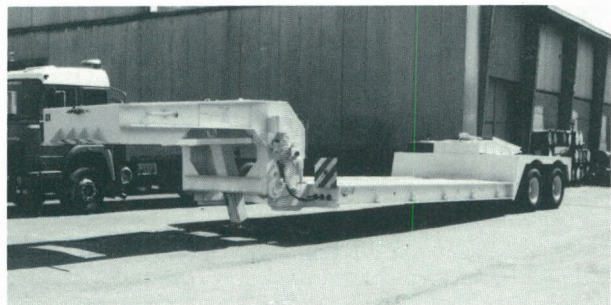
Tel. : (0)51/70.16.81

Telex: 81949 mol b

Fax : (0) 51/70.30.38

FLEXIBILITEIT IS ONS ADVIES

MOL... UW PARTNER IN HET WEGVERVOER.

Participatiemaatschappij Westhoek gestart

Te Brugge werd op 12 april de start aangekondigd van de 'Participatiemaatschappij Westhoek'. Dit regionaal participatiefonds is een volledig privé-initiatief. Het startkapitaal van 100 miljoen frank werd samengebracht door ondernemers uit West-Vlaanderen en door de Almanij-Kredietbank groep tot dewelke BeneVent Management behoort, dat instaat voor de managementsbegeleiding van de projecten, evenals Investco dat 25 miljoen frank inbrengt.

Naast Investco nv en BeneVent Management nv zetelen nog in het Fonds: Carpet Yarns Cy (Diksmuide), Castedo (Waregem), Desimpel Kortemark Cy (Kortemark), Lafaut-Verstraete (Pittem), Suikerfabriek van Veurne (Veurne), Mado (Ieper), Ibervest (Brussel) en de familie Caron (Brussel).

De Participatiemaatschappij Westhoek nv werd opgericht voor 10 jaar. Zij zal op tijdelijke basis venture kapitaal verstrekken aan groeiende ondernemingen uit de streek en aan nieuwe ondernemingen. De voorkeur gaat ook naar rekonversievennootschappen, waar minderheidsparticipaties genomen kunnen worden van 5 à 10 miljoen frank.

De keuze van de Westhoek werd opzettelijk gemaakt, omdat venture kapitaal meestal gericht is op de belangrijkste steden en op de bedrijven met een hoge technologische inbreng. Investco speelt terzake bewust in op een trend die ook in de USA aktueel is. Daarenboven blijkt de Westhoek een goede uitbouw te kennen, zijn ligging wordt centraler in het Europa-rond-de-Kanaaltunnel, urbanisatie en onderwijs gaan er een grotere rol spelen. Tenslotte kan een starter er zich los opstellen tegenover de vroegere industriële centra in de stedelijke concentraties.

De participatiemaatschappij Investco heeft in 1988, in de geest van de Almanij-Kredietbank Groep de financiering van permanent vermogen voortgezet. Het gaat zowel om tijdelijke minderheidsparticipaties – gekoppeld aan een exclusieve afkoopoptie – als om inschrijvingen op onderhandse obligatieleningen met flexibele aflossings- of afkoopmodaliteiten, en het toestaan van kapitaaleningen.

In het verlengde van die traditionele activiteit ontwikkelde Investco zich ook verder als investment bank. Steeds meer wordt op haar een beroep gedaan voor 'buy-out'- en 'buy-in'-operaties. Ook is er een groeiende vraag naar bijstand bij fusies en overnames. Dit laatste houdt uiteraard verband met de voltooiing van de Europese interne markt.

Sinds enkele jaren ontwikkelt Investco zich ook tot een belangrijke promotor van 'venture capital'. Haar activiteit terzake is tweërlei. Enerzijds heeft zij een leidende rol gespeeld bij de oprichting van de BeneVent-fondsen, Mezzafinance en nu ook de Participatiemaatschappij Westhoek. Anderzijds heeft Investco minderheidsbelangen in een aantal, overwegend buitenlandse durfkapitaalfondsen.

De winst bedroeg in 1988 50 miljoen frank.

Toeristisch recreatiepark Raversijde (TRP)

Het Provinciebestuur van West-Vlaanderen en de GOM-West-Vlaanderen ijveren reeds jaren voor de oprichting van het toeristisch recreatiepark Raversijde te Oostende. De realisatie van dit recreatiepark loopt in samenwerking met het Ministerie van Openbare Werken (Regie der Gebouwen), het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (Dienst der Kust en Bestuur Groen, Waters en Bossen), het VKGT en het Stadsbestuur van Oostende.

De Bestendige Deputatie van de Provincieraad van West-Vlaanderen ijvert reeds jaren voor de uitbouw van toeristische recreatieparken langs de Kust, in het kader van de noodzakelijke vernieuwing van de toeristische infrastructuur. Het toeristisch recreatiepark Raversijde te Oostende, dat in de nabije toekomst gerealiseerd zal worden, zal ongeveer 45 ha groot zijn. Dit park wordt gevormd door de 16 ha van het vroegere domein Prins Karel en de aanpalende gronden ten westen en ten noorden daarvan, respectievelijk 15 en 13 ha.

De Provincie zal het beheer en de exploitatie van het toeristisch recreatiepark op zich nemen in overleg en coördinatie (ook in de fase van uitbouw) met de diensten die aan het project participeren.

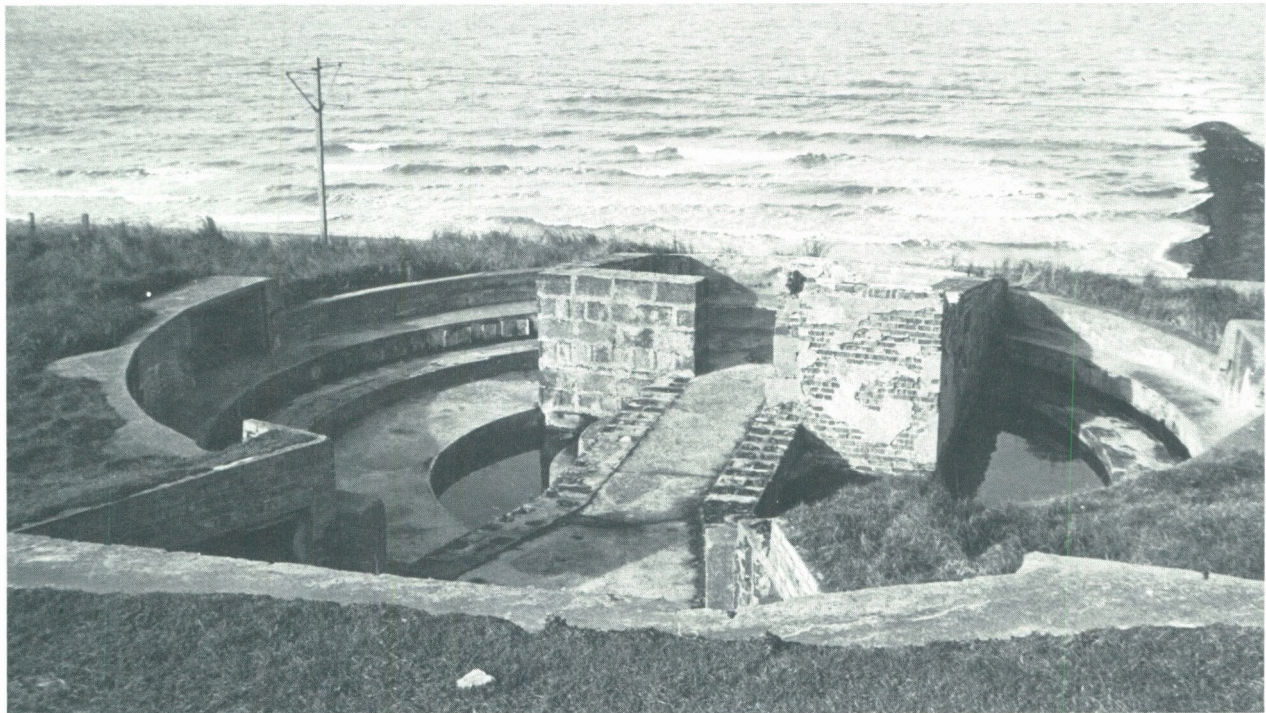
Volgens een Advieskomitee moet de uitbouw van het recreatiepark voorbereid worden door teams van deskundigen die in werkgroepen de projecten Atlantik Wall, musea en openluchtrecreatie, in voorontwerpen uitwerken. Twee van deze werkgroepen werden reeds opgericht en legden hun eerste voorstellen neer bij het Komitee dat gunstig advies uitbracht over de hiernavolgende principes.

De toeristen zullen in 1989 de Atlantik Wall kunnen bezoeken. Het gaat hier om de openstelling van één der drie omlopen in de loopgraven en de bunkers van de verdedigingswerken van Wereldoorlog I en II. De bezoeken gebeuren enkel onder geleide. Eén der woningen van het noordelijk deel, de zogenaamde 'villa Bastien' zal dienst doen als onthaalgebouw. De verblijfplaats van de vleermuizenkolonies nabij deze omloop wordt ontzien, doch de bezoeker zal ingeleid worden over de belangrijkheid van deze dieren.

In een latere fase komt de mogelijkheid om het tweede parcours en beide samen te bezoeken. Dit gedeelte zal benevens de toegang tot de oorlogsresten ook een natuurgericht onderwerp inhouden door de inrichting van een educatieve stand over de duinen in het zogenaamde 'Vissershuisje'.

De projectgroep hoopt zo vlug mogelijk de juiste gegevens te kunnen bekomen over de oorspronkelijke betekenis van de militaire vestigingen.

Het Provinciaal Kollege hechtte zijn goedkeuring aan het provinciaal initiatief tot opleiding van kustgidsen. Deze gespecialiseerde cursus met het accent op de natuurlijke en artificiële elementen aan de Kust zal aangevuld worden met de nodige items in verband met het museumcomplex en de Atlantik Wall van het TRP Raversijde.

De drie overige woningen van het vroeger domein van de Prins worden omgevormd tot musea. Het typische buitenzicht en de typische binnenbekleding worden daarbij zoveel mogelijk bewaard. Het museumcomplex zal volgende thema's bevatten: het gebouw van de 'Vlaamse Zaal' benadert de continuïteit in ons huidig Koningshuis en ook de rol die de Prins daarin gespeeld heeft. De 'Villa van de Prins' zal aandacht verlenen aan de Prins als kunstminnaar en zijn relatie met de kunst weerspiegelen. In de 'Villa Hoffinet' zal de belangstelling van het Hof, waaronder voornamelijk Koning Leopold II en Prins Karel, voor Oostende in het licht gesteld worden.

Deze tweede projectgroep zal nu een draaiboek samenstellen dat historisch verantwoord is en zal daarvoor beroep doen op wetenschappelijke medewerkers. De Provincie hoopt ook partners te vinden in de private sektor voor sponsoring van de audio-visuele uitrusting van de didactische tentoonstellingen.

Voor deze twee onderdelen van het TRP Raversijde zijn de ruwbouwwerken reeds aan de gang en er wordt thans druk onderhandeld over de elementaire afwerking. Alle inspanningen worden geconcentreerd op de openstelling van een eerste deelcircuit van de Atlantik Wall (onthaal en parcours 1).

De Provincie hoopt op een spoedige beslissing inzake de verwerving en de inrichting van het zuidelijk gedeelte.

Het Advieskomitee drukt de wens uit zo vlug mogelijk te kunnen beschikken over recente biotoopstudies van deze sedert jaren onaangeroerde groene zone. Deze gegevens zullen richtinggevend zijn bij de adviezen over de natuureducatieve standen, de parkaanleg, het natuurbeheer en eventuele floristische experimenten in de broze duinengordel van het TRP.

Vijf jaar LAR

Op 20 april werd op de LAR de eerste periode van 5 jaar werking luisterrijk afgesloten. Het initiatief voor een multifunktionele vervoerterminal werd in 1970 genomen, maar kon eerst in 1984 echt van start gaan.

Sindsdien zijn er ongeveer 50 bedrijven gevestigd, met een rechtstreekse tewerkstelling van 400 personen en een ongeveer gelijklopend aantal onrechtstreeks tewerkgestelden.

Van de 36 ha verkoopbare grond, zijn er 24 ha verkocht en reeds 13 ha bebouwd.

Van overheidswege werden er circa 500 miljoen frank geïnvesteerd, terwijl de privé-firma's een gelijkwaardig bedrag ingebracht hebben.

Het douanekantoor is aangesloten via Sadbel, een systeem voor automatische dedouanering in België en Luxemburg. De Transportzone zelf heeft een zeer voordelig douanestatuut gekregen als zone voor tijdelijke opslag van goederen onder douaneverband.

Bij de start was de LAR als douanekantoor goed voor 342 miljoen frank ontvangsten, zijnde ongeveer 11.000 invoer-, 13.000 uitvoer- en 9.000 doorvoeraangiften. In 1987 waren er praktisch 2 miljard frank jaarontvangsten ingevolge 62.000 invoer-, 50.000 uitvoer- en 37.000 doorvoeraangiften.

Het belang van het douanegebeuren is echter, in het licht van 1993, aan een grote terugval onderhevig. Ondertussen is de LAR aan het uitgroeien tot een volwaardige multinationale droge inlandhaven.

Daar zal in de toekomst meer en meer overslag gebeuren tussen spoor- en baanvervoer, wat volledig in overeenstemming is met de nieuwe opvatting dat transportbedrijven zich niet meer zullen kunnen inlaten met één soort goederen of met één transportvorm.

Energievoorziening

Aan de hand van de jaarverslagen van de drie distributiebedrijven die West-Vlaanderen van energie voorzien, kan een benaderend beeld geschetst worden van het gas- en elektriciteitsverbruik en van de teledistributie in West-Vlaanderen. Sommige gegevens zijn slechts beschikbaar voor Oost- en West-Vlaanderen samen, wat telkens aangeduid wordt.

In 1988 steeg het nationaal netto-elektriciteitsverbruik met 3,9% van 53.270 GWh in 1987 naar 55.377 GWh in 1988. Het hoogspanningsverbruik steeg met 5,8%, de laagspanning bleef konstant. Het gasverbruik daalde van 338.281 miljoen MJ in 1987 naar 333.200 miljoen MJ in 1988 (-2%).

Gaselwest

Het *elektriciteitsverbruik* verhoogde in het gebied van Gaselwest (Oost- en West-Vlaanderen) van 2.946 miljoen KWh in 1987 naar 3.062 miljoen KWh in 1988. In hoogspanning was dit een verhoging van 1.579 naar 1.684 miljoen KWh (+6,62%); in laagspanning was er een groei van 1.367 naar 1.378 miljoen KWh (+0,5%) in de aangeduide periode.

De voornaamste industriële gebruikers waren, voor gans het gebied Gaselwest: de textiel met 474 GWh (+7%), de voeding met 362 GWh (+8%), de dienstensektor met 224 GWh (+5%) en de metaalnijverheid met 184 GWh (+5%). De grootste groei was er in de chemische nijverheid met 21% stijging tot 103 GWh.

Inzake laagspanning was er een groei van slechts 1%; het huishoudelijk verbruik daalde zelfs met 1%, maar het professioneel verbruik steeg met 4%.

Er werden in 1988 voor 850 miljoen frank werken uitgevoerd (+7% tegenover 1987).

Het *gasverbruik* daalde met 4% tegenover 1987, van 16.978 naar 16.329 miljoen GJ. Vooral het huishoudelijk verbruik (-9%) en het klein niet-huishoudelijk verbruik (-7%) kregen zware klappen, dit vooral ten gevolge van de gunstige weersomstandigheden.

In het gasbedelingsnet werden er voor 353 miljoen frank investeringen verricht (+3%).

Inzake *teledistributie* was er een stijging van 3% aangesloten (+6.904 eenheden). In het gebied kunnen 97% van de huizen direkt aangesloten worden; 85% is reeds aangesloten. De investeringen bedroegen in 1988 176 miljoen frank.

IMEWO - Tevewest

Het *elektriciteitsverbruik* steeg in gans het distributiegebied van Imewo met 1,9% van 3,26 miljoen MWh in 1987 naar 3,32 miljoen MWh in 1988. De hoogspanning verhoogde met 3,9%, de laagspanning met 0,5%. In 1988 werd voor 1,1 miljard frank geïnvesteerd.

Het *gasverbruik* daalde met 10,4%, van 17 miljoen GJ naar 15,5 miljoen GJ en het huishoudelijk verbruik daalde met 11%, het klein industrieel gebruik met 9,9%.

In 1988 werden er voor 500 miljoen frank geïnvesteerd, in hoofdzaak in de verbetering van het net.

Tevewest telde 145.175 abonnees (tegenover 141.003 in 1987). Ongeveer 80% van de aansluitbare woningen waren aangesloten. De investeringen bedroegen 96 miljoen frank voor de gewone uitbreidings- en onderhoudswerken.

WVEM

Het *elektriciteitsverbruik* steeg in 1988 met 6,3%, van 619 miljoen KWh naar 658 miljoen KWh. De verkoop in laagspanning (313 miljoen KWh) steeg met 11,21%, de verkoop in hoogspanning (345 miljoen KWh) steeg met 2,22%. De WVEM heeft in 1988 168 miljoen fr. geïnvesteerd.

Het *gasverbruik* daalde met 2,8% en bereikte 2 miljoen GJ in 1988. De lage druk daalde met 7,8%, de middendruk steeg met 11,3%. Er werden 37,35 miljoen fr. geïnvesteerd.

De *kabeltelevisie* kende een aangroei van 3,1% aansluitingen tot een totaal van 70.115 abonnees. In 1988 werden er 82,4 miljoen fr. geïnvesteerd.

De *verbruikersvereniging* telde eind 1988 18.151 ledegezinnen tegenover 17.605 in 1987; er werden 19 miljoen ristonno's uitgekeerd op de elektriciteits-, gas- en televisiefacturen. Sinds de oprichting in 1975 werden er reeds 145,3 miljoen fr. uitgekeerd.

De WIH, WIER en WITAB in 1988

De Westvlaamse Interkommunale Verenigingen voor Streekontwikkeling en Ruimtelijke Ordening (WIH - WIER - WITAB) kunnen terugblikken op een succesvol jaar 1988. Op de diverse terreinen, waar deze verenigingen actief zijn, werden niet onbelangrijke resultaten genoteerd.

De economische ontwikkeling binnen het werkgebied van de WIER werd gekenmerkt door een onverhoopt verkoopsresultaat van circa 90 ha bouwrijpe industriegronden. Op de ongeveer veertig door de WIER beheerde bedrijventerreinen heerst thans tengevolge van deze talrijke verkopen aan meer dan 150 bedrijven, een ongekende bouwwoede. Tientallen nieuwe bedrijfsgebouwen zijn alzo in oprichting. In het geheel van deze ontplooiing neemt de Westhoek een aanzienlijk deel voor zich. De voortschrijdende bezetting van de bedrijventerreinen aldaar heeft ten andere de WIER genoopt, overigens met steun uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), nieuwe grondvoorraden aan te leggen en uit te rusten.

Met het oog op de toekomst wordt trouwens de grondvoorraad voor de vestiging van nieuwe bedrijven binnen het volledig werkgebied van de WIER zowel in het noorden als in het zuiden van de Provincie bijgestuurd en zullen in de jaren 1989 en volgende deze nieuwe voorraden door belangrijke uitrustingswerken bouwrijp dienen gemaakt te worden.

Het voorbije jaar heeft duidelijk de belangrijke dynamische rol van de WIER aangetoond als instrument voor de bevordering van de economische expansie. Meer dan ooit is het voorradig zijn van bouwrijpe industriegronden noodzakelijk. In dit verband dient gewezen op twee belangrijke knelpunten:

1. de aanpassing van de gewestplannen op die plaatsen waar nieuwe reserves aan industriegronden zich opdringen ingevolge de uitputting van de bestaande bedrijventerreinen;
2. het door de overheid ter beschikking stellen van voldoende subsidies voor het uitrusten van nieuwe bedrijventerreinen. Beide knelpunten vragen een dringende oplossing indien een verstoring van het marktmechanisme van vraag en aanbod wil voorkomen worden.

De in 1988 door de WIH geleverde inspanningen om bouwgronden voor huisvesting aan sociaal aanvaardbare prijzen te koop aan te bieden hebben goede vruchten afgeworpen. Weliswaar beperkt door het aanbod aan bouwrijpe kavels, ingevolge de vertraagde toekenning van overheidstoelagen op de noodzakelijke uitrustingswerken, kon de WIH alsnog 324 bouwpercelen aan de man brengen. Dit resultaat lag iets lager dan in het jaar 1987. Met het oog op de toekomst werd de grondvoorraad evenwel met circa 41 ha, gespreid over 20 woonprojecten, aangevuld. De aanleg van nieuwe voorraden in bepaalde regio's wordt nochtans vaak bemoeilijkt wegens de beperkte voorzieningen op de gewestplannen. Uitrusting van deze nieuwe voorraden blijft een eerste zorg voor de WIH, naast een pleidooi bij de bevoegde

overheidsinstanties voor selectieve aanpassingen van de gewestplannen. Anderzijds gaat thans ook grotere aandacht dan in het verleden naar binnenstedelijke projecten en herwaarderingsgebieden, waarmee de WIH reeds sinds een paar jaar is gestart.

De resultaten van de WITAB spitsten zich in eerste orde toe op een intense activiteit van het urbanistisch bureau. Deze vertaalde zich in het opmaken van tal van bijzondere plannen van aanleg (bpa), verkavelingsplannen, structuurstudies, verkeersstudies, e.a.

Anderzijds werden belangrijke grondtransakties afgesloten in de sektor verblijfsrecreatie, waardoor een gunstig globaal financieel resultaat over het verlopen jaar werd bereikt. Beperkte belangstelling ging verder naar de sportinfrastructuur, de gemeenschapsvoorzieningen en de milieusanering, waarvoor de dienstverlenende functie van de WITAB door de gemeentebesturen steeds gewaardeerd wordt. Deze dienstverlenende functie wordt overigens voor de toekomst bepalend op het vlak van het leefmilieu in het algemeen, de stads- en dorps-herwaardering, de verkeersveiligheid, de automatizering van gegevensbestanden en de regionale planning.

Tot slot dient vermeld dat de drie interkommunale verenigingen meer dan ooit hun rol en dynamische aanwezigheid in de provincie West-Vlaanderen bewezen hebben. Daar waar tot voor enige jaren nog een financieel doemdenken heerste dienaangaande, mag thans gesteld worden dat mede door de economische hoogconjunctuur dit definitief tot het verleden behoort.

KB - IMPORT - EXPORTSERVICE

Wie wil importeren of exporteren, komt al vlug terecht in een kluwen van formaliteiten. Vrij ingewikkeld om daarin z'n weg te vinden. De Kredietbank helpt u daarbij. Want met meer dan 50 jaar ervaring kennen wij beter dan wie ook het klappen van de import-exportzweep.

Om te importeren of te exporteren hoeft u echt niet groot te zijn. Maar kies dan wel een bank waarmee u het kunt worden.

Wij informeren via drie kanalen:

- De Import-Exportberichten
- De Landenbrochures
- De Import-Exportbrochures

Bestel onze gratis informatiebrochure door bijgaande

coupon op te sturen naar: **KREDIETBANK, CABG - Import - Exportpromotie - 8820 Broekstraat 56 1000 Brussel**

Dan kunt ook u weldra door uw import en export groot worden.

Stuur mij gratis:

- De maandelijks Import-Exportberichten
- De Landenbrochures: Frankrijk
 Nederland Italië Bondsrepubliek Duitsland
 Spanje Groot-Brittannië
- De Import-Exportbrochures

Voornaam: _____ Naam: _____
Bedrijf: _____
Functie: _____ BTW-nr.: _____
Adres: _____ Nr.: _____ Bus: _____
Postnr.: _____ Gemeente: _____

Beter met de bank van hier.

North Sea Ferries in de kijker

Vanaf 8 mei heeft North Sea Ferries een tweede vrachtschip ingezet op de lijn Zeebrugge-Middlesborough (Noord-Engeland). De hoge bezettingsgraad op deze lijn die sinds 1 jaar bestaat, met drie afvaarten per week, noodzaakte het inzetten van een tweede vrachtschip. De Wesental en de Bieaverdale hebben een capaciteit van 760 strekkende meter vrachtruimte en bieden de mogelijkheid tot vervoer van gevaarlijke stoffen.

North Sea Ferries zal voortaan zes afvaarten per week in beide richtingen aanbieden op Middlesborough, met uitzondering van de zaterdag.

Naast de vaste vrachtlijnen op Middlesborough vaart NSF dagelijks uit Zeebrugge op Hull, waarbij zowel passagiers als vracht worden vervoerd. Op deze lijn was de passagierstrafiek in de loop van het eerste trimester 1989 zeer sterk toegenomen, met 16,8 % in meer tegenover de overeenkomstige periode in 1988. Het aantal Belgen nam in deze cijfers toe met 24%, het aantal Fransen met 46%.

NSF verscheepte 1,6 miljoen ton in 1988 tegenover 1,3 miljoen ton in 1987; voor 1989 worden 1,7 miljoen ton vooropgesteld.

Studiecomitee Leie en Bijkanalen

Op 9 mei 1989 ging te Roeselare de 22ste Jaarvergadering door van het Studiecomitee Leie en Bijkanalen.

Uit de toelichtingen bleek dat, voor de tweede opeenvolgende keer, de activiteitscijfers op het kanaal Roeselare-Leie in 1988 alle voorgaande jaarcijfers overtroffen: 1,8 miljoen ton lossingen en 0,2 miljoen ton ladingen. Dit fenomeen is duidelijk gerelateerd aan de recente kalibrering van het kanaal Roeselare-Leie en van de Leie zelf die toelaat grotere schepen in te zetten.

Zoals men weet werd het kanaal Roeselare-Leie op 1.350 ton gebracht; hetzelfde gebeurde met de Leie stroomafwaarts Kortrijk. Stroomopwaarts Kortrijk zijn de werken gevorderd tot in Menen waar de nieuwe sluis eind 1989 zal kunnen in gebruik genomen worden. Voor 1989 verwacht men de aanvang van werken stroomopwaarts Menen (Grensleie). Aangezien de Fransen ook hun deel van de Grensleie kalibreren en tegelijk de Deûle aanpassen, zullen binnen 3 à 4 jaar het Noordfranse en het Vlaamse waterwegennet een modern geheel vormen.

Nochtans valt eerst nog een belangrijk knelpunt weg te werken: de doortocht van Kortrijk. Hier is nog steeds geen overeenkomst bereikt omtrent de aanpassing van de Leie in de binnenstad, zowel inzake scheepvaart (beperking tot 300 ton) als inzake waterafvoer. Het studiecomitee wees erop dat, indien dit knelpunt niet tijdig opgeheven wordt, de rendabiliteit van de uitgevoerde werken verloren gaat en de streek verstoken blijft van een moderne waterwegverbinding richting Frankrijk, zodat wellicht nog meer goederenverkeer op de reeds overbezette wegen zal terechtkomen. Door de versnelde aanvoer van water uit de gekalibreerde stroomopwaarts ge-

legen panden moeten bovendien te Kortrijk hogere waterstanden verwacht worden, kunnen zich daar waterbeheersingsproblemen voordoen en kunnen de fundamenten van kunstwerken (kaaien, bruggen) ondergraven worden.

De vergadering schonk ook aandacht aan de waterwegen in het noorden van de provincie. Op het kanaal Gent-Brugge worden tussen Beernem en Brugge (nog op 600 ton) op bepaalde punten verbredingswerken voorzien. Op deze punten zullen grotere schepen elkaar kunnen kruisen: elders blijft alternerend varen (éénrichtingsverkeer) noodzakelijk voor deze grotere schepen (meer dan 600 ton). Ook is gewezen op het feit dat nog steeds geen principiële beslissing genomen is omtrent het aanpassen van het Afleidingskanaal van de Leie tussen Merendree en Zeebrugge. Door deze aanpassing zou de Zeebrugse haven volwaardig ontsloten worden en zou de waterbeheersing veilig gesteld worden.

Op de jaarvergadering werd ook gehandeld over de problematiek van de baggerwerken. Deze problematiek is driezijdig. Vooreerst is er de kwantiteit: door veranderingen in het bodemgebruik blijkt steeds meer slib in de rivieren terecht te komen. Verder is er de kwaliteit: aan dit slib hechten zich verontreinigende deeltjes vast, afkomstig van industrie, bewoning, landbouw. Hierdoor ontstaat het derde facet: het aan land brengen van deze verontreinigde baggerspecie. Dit alles maakt baggerwerken zeer duur of zelfs onuitvoerbaar. De vergadering wees op het feit dat de beheerders van waterwegen uiteindelijk moeten opdraaien voor de verontreiniging waarvoor anderen verantwoordelijk zijn.

Nieuwe gebouwen voor Frisa

Begin april betrok de firma Frisa, roomijsfabrikant te Kortrijk, zijn nieuwe kantoren op het Leiedal industrieterrein te Kuurne. Er werden ongeveer 100 miljoen frank geïnvesteerd in een modern kantoorcomplex, 15.000 m³ diepvriesopslagruimte (als aanvulling op de 7.000 m³ bestaande ruimte), enkele snelvriezers in gekoelde laadkades.

Het bedrijf werd opgericht in 1947; het produceert per jaar ongeveer 10 miljoen liter roomijs in allerhande vormen. Daarvan worden ongeveer 60% geëxporteerd naar de ons omringende landen.

Met een kapitaal van 7 miljoen frank en 107 miljoen frank reserves (in 1987), werd in 1987 een omzet van 403 miljoen frank bereikt en een winst van 7 miljoen frank gerealiseerd. In 1988 was de omzet gestegen tot 461 miljoen frank.

De tewerkstelling van Frisa bedraagt ongeveer 75 personen. Naast ijs verzorgt Frisa een assortiment diepgevroren groenten, aardappelen en soepen en sinds kortere tijd ook klaargemaakte volledige maaltijden.

In West-en Oost-Vlaanderen worden de produkten aan huis bezorgd door een 100% dochtermaatschappij Fricold nv; buiten deze omschrijving wordt gewerkt met een net van zelfstandige agenten.

Promotie voor technisch onderwijs

Op de vooravond van het verlot 1988 en dus ook van de verdere studiekeuze van vele studenten kwam het technisch onderwijs op diverse vlakken aan bod.

Mini-enquête Textielpatroonsverbond

Het Textielpatroonsverbond van het Kortrijkse hield een enquête rond de tewerkstellingsbehoeften in de Westvlaamse textielnijverheid. Daaruit blijkt dat er bij 111 Westvlaamse textielbedrijven in de komende twaalf maanden (begin 1989 tot begin 1990) 731 vakatures zullen zijn, zijnde ongeveer 4,3% van het totale personeelsbestand van deze bedrijven. Bijna de helft is gesitueerd bij de weverij (356) en de spinnerij en extrusie (147). De weverij en de veredeling stelt 77 vakatures open en bij de leidinggevende, administratieve en commerciële functies zijn er 52 vacante plaatsen te verwachten.

Voor 69% van deze vacatures vrezende de patroonsaanwervingsmoeilijkheden met wel verschillen gaande van spinners (100% moeilijkheden), over technici (98%) en wevers (93%) naar bv. handlangers (54%). Zeer veel vacatures hebben betrekking op ongeschoolde arbeid (13,7%) en op afgestudeerden lager secundair onderwijs (54,2%).

Provinciale Werkgroep Vrouwenemancipatie

Op initiatief van de Provinciale Werkgroep Vrouwenemancipatie werd er een campagne opgezet om meisjesstudenten en hun ouders te sensibilizeren tot het volgen van technisch onderwijs, meer bepaald dan in de afdeling Mechanica en Electro-mechanica.

Niet alleen in de textielbedrijven, maar in een brede gamma van andere bedrijven is deze studierichting immers zeer gegeerd.

Maar zowel ouders als bepaalde bedrijfsleiders vinden toch nog dat deze opleidingen eerder mannen- dan vrouwenfuncties beoogen.

Subregionaal Tewerkstellingskomitee Kortrijk

Ook het Subregionaal Tewerkstellingskomitee Kortrijk heeft zich recent over de problematiek van de aansluiting technisch onderwijs-bedrijfsleven gebogen en dit naar aanleiding van een groeiend tekort op de arbeidsmarkt van geschoold personeel.

Ook daar kwam de minder aangepaste studiekeuze van veel meisjes ter sprake.

Hier worden de richtingen mechanica, elektriciteit, metaal, hout en bouw, drukker en aanverwante richtingen speciaal aanbevolen.

ZOEK HET NIET TE VER

U ZOekt
PERSONEEL?

Kijk uit in uw eigen streek,
Kijk in uw Streekkrant.
Want met De Streekkrant zit zowel de ondernemer als de sollicitant goed.
De Streekkrant heeft voor elke streek een aparte editie. Als ondernemer kunt u dus zelf de edities die u interesseren kiezen en het gebied afbakenen waarin u personeel wil rekruteren.
Als sollicitant krijgt u heel wat mogelijkheden aangeboden voor werk in eigen streek.

U ZOekt
WERK!

Voor alle informatie over de rubriek
STREEKPERSONEEL
Kontakteer Greet Beyls 051/23 23 11

Nieuwe binnenvaartterminal langs de Schelde

Onder ruime belangstelling had op woensdag 21 juni 1989 de officiële inhuldiging plaats van de nieuwe kade en van de binnenvaartcontainerterminal op het industrieterrein te Avelgem.

Palend aan de nieuwe kaaimuur die een lengte van 250 m beslaat, werd een terrein van circa 12.000 m² verbouwd en voorzien van een nieuwe toegangsweg.

Voor dit geheel (grond en infrastructuur) sloot Leiedal midden 1988 een langlopende concessie-overeenkomst af met de firma CGB-Avelgem. Deze firma baat een terminal uit die op een autonome en onafhankelijke basis de behandeling verzorgt van containers, roll-on/roll-off en stortgoederen. De terminal staat ter beschikking van alle betrokken ondernemingen vanaf de zee-rederij of haar agent, de transportbedrijven, tot de verzender of ontvanger in het buitenland.

Bij zijn toespraak wees de Avelgemse Burgemeester op het grote belang van de uitbouw van deze binnenvaart als containerterminal. Deze kan fungeren als satelliet voor de Belgische en Nederlandse zeehavens en bedient als hinterland Zuid-Oost-Vlaanderen, Zuid-West-Vlaanderen, Henegouwen en Noord-Frankrijk. De Leiedal-voorzitter vestigde de aandacht op de noodzaak spoedig een nieuwe rechtstreekse wegverbinding tussen Avelgem en de E17 te verwezenlijken. Bij monde van zijn vertegenwoordiger, verklaarde de Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, de polyvalentie van de terminal verder te willen opdrijven door het aanbrengen van een roll-on/roll-off installatie.

De GOM - West-Vlaanderen was van bij de aanvang bij de besprekingen tot realisatie van de terminal betrokken en voerde ondermeer de kosten-baten-analyse uit waarbij aangetoond werd dat het project een economisch verantwoorde investering is. Daarenboven heeft de GOM - West-Vlaanderen de tussenkomst bij het departement van openbare werken bewerkstelligd.

Packo International nv

Management buy out

Bij Packo Inox te Zedelgem realiseerde het management op 31 mei 1989, samen met hun industriële partner Fullwood & Bland Ltd. en met de financiële steun van de VIV, een management buy out.

Tot eind mei '89 was de Packo Group een familiale onderneming met een gekonsolideerde omzet van 1,07 miljard frank en een winst van 30,5 miljoen frank (1988).

Packo Agri nv (4,8 miljoen frank kapitaal en 5 miljoen frank reserves in 1987) blijft in handen van de familie Packo. Met de distributie en de service van melkkoeltanks, melkmachines en landbouwwerktuigen in België realiseerde Packo Agri in 1988 een omzet van 452 miljoen.

Packo Inox nv (25 miljoen frank kapitaal en 80 miljoen frank reserves in 1987) die voor 100% het voorwerp

uitmaakt van de management buy out behelst de productie eenheid te Zedelgem. Daar worden melkkoeltanks, sleutel-op-de-deur mini melkerijen, cryogeenkoelingsapparatuur en processtanks voor farmaceutische- en voedingsindustrie geproduceerd.

Het inox-bewerkingsbedrijf Fullwood-Packo te Diksmuide maakt deel uit van de buy out. Ook de assemblage- en distributie eenheid in Ierland en de verkooporganisatie in Frankrijk (melkkoeltanks en melkmachines) blijven met Packo Inox verbonden.

Samen met Fullwood & Bland Ltd. en met VIV heeft een management team voor deze overname een vennootschap gevormd met een eigen vermogen van 100 miljoen frank.

Het management en zijn partners zijn ervan overtuigd een stevige konstruktie te hebben opgezet die ruimte creëert voor verdere groei. Er wordt op korte tijd trouwens gemikt op een omzet van 1 miljard frank. De transactie zal geen invloed hebben op het personeelsbestand.

De recente geschiedenis van de Packo Group ving aan in de zestiger jaren. Nu heeft het bedrijf zich in de wereld-top 5 opgewerkt tot specialist van melkkoeling en verwerking van roestvrij staal tot bewaringstanks.

Na de stabilisatie- en reorganisatiejaren '86 en '87 kenmerkte '88 zich door een steile groei.

Innoverende produkten

Packo Inox stelde onlangs aan de pers enkele innoverende produkten voor: een bananensap-productie unit, een mini-melkerij (voor 1.000 liter per dag) en een sojamelk unit.

De bananensap-unit is bestemd voor Guadeloup. Zij is kleinschalig, eenvoudig, vergt een low cost investering en is een gemakkelijk beheersbare unit. Dit alles is belangrijk voor ontwikkelingslanden.

De dagkapaciteit ligt tussen 2.000 à 2.500 kg ongepelde bananen. Er is een autonome rijpings- en stockageruimte nodig. Na het pellen en verwerken van de bananen bekomt men ongeveer 1.000 à 1.200 liter puur sap. Door het 24% suikergehalte is oplengen tot 1.500 à 1.800 liter konsumptiesap noodzakelijk. Het sap kan eventueel gefermenteerd worden om een soort bananewijn uit te produceren.

Aan de levering gaat een vóórmonteringsmontage in het bedrijf en eventueel een opleiding van het bedienend personeel vooraf.

Inzake melkverwerking wordt momenteel een project van 40.000 liter per dag opgestart in de streek van Punjab (Pakistan). In Nepal worden een 3-tal kleine zuivelfabriekjes ingericht met een capaciteit tussen 600 liter en 1.000 liter per uur.

Een sojamelk project werd onder meer in Zaïre-Kinshasa opgestart.

Globaal worden de kleinschalige realisaties van Packo zowel in ontwikkelingslanden als Burundi, Mali, Nigeria, Venezuela e.a. gerealiseerd als in de ons omringende landen voor universiteiten of voor kleine producenten van bv. geitekaas en dergelijke.

Groep Deceuninck doet overname

De groep Deceuninck, PVC-profielen te Hoogdele-Gits, heeft op 1 april een Duits extrusiebedrijf uit Atlay overgenomen. Deze overname brengt zo een nieuwe techniek als een belangrijke introductie op de Duitse markt met zich.

In 1988 heeft Deceuninck een belangrijke evolutie gekend. De omzet steeg van 2,4 miljard frank in 1987 naar 3,2 miljard frank in 1988 (gekonsolideerd); de bruto cash flow steeg van 631 miljoen frank naar 912 miljoen frank; de nettowinst bedroeg 435 miljoen frank in 1988. Op één jaar tijds steeg het personeelsbestand van 319 naar 418 tewerkgestelden; in 1984 was dit nog maar 192 personen.

In 1988 werd de groep Deceuninck Plastics Industries gehergroepeerd. Eerst is er Deceuninck Compound nv te Diksmuide. Deze firma heeft een kapitaal van 120 miljoen frank. Zij vervaardigt een gedeelte van de PVC-grondstoffen te Diksmuide in 2.300 m² industriële gebouwen, op een terrein van 3 hektaren, overgekocht van Snauwaert en Depla. In 1989 wordt daar verder gebouwd.

Demaplast nv uit Roeselare vervaardigt matrijzen en materiaal voor de extrusie van PVC-profielen. Te Roeselare worden nieuwe werkplaatsen en kantoren gebouwd.

Deceuninck Benelux staat in voor de commercialisering van het produkt in Benelux. Nederland was in 1988 een speciaal bewerkt objectief.

Deceuninck Duplas Ltd in Calne (Groot-Brittannië) heeft eigen produktielijnen voor profielen van schuim-PVC en opslagplaatsen (8.000 m²) te Calne en nabij Manchester (1.500 m²).

Deceuninck Plastibat te Roye-Somme (Frankrijk) staat in voor de commercializatie in Frankrijk en de overzeese gebieden. In 1989 worden nieuwe kantoren en een toonzaal gebouwd.

Deceuninck Iberica nv te Coslada-Madrid (Spanje) bewerkt de Spaanse markt in hoofdzaak met PVC-vensterraamprofielen en PVC-planchetten. Ook daar worden 2.000 m² bijkomende opslagruimte bijgebouwd.

Groepsdirectie Barco in nieuwe gebouwen

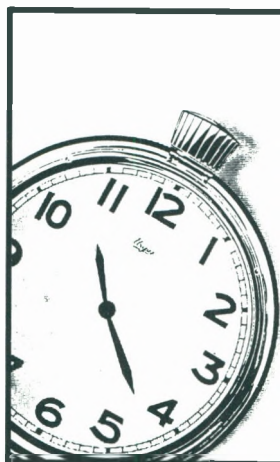
Op 2 juni 1989 werd te Kortrijk, op het Kennedypark, een nieuw bedrijfsgebouw in gebruik genomen. In dit gebouw komen de groepsdirectie van de Barco nv en de werkmaatschappij Barco Automation.

Het gebouw is ingeplant op een terrein van 5 ha; het heeft een nuttige vloeroppervlakte van 9.207 m², met assemblage- en opslagruimte en kantoren. Het gebouw werd begin 1987 gekoncipieerd; het moest flexibel zijn, een vlotte informatie en vlugge bereikbaarheid garanderen, een aangename werkomgeving creëren en gemakkelijk uitbreidbaar zijn.

Barco nv is de samenvoeging van de, jaren geleden gesplitste, Barco Electronic en Barco Industries. Het kapitaal bedraagt 2 miljard frank, de eigen middelen na fusie bedragen ongeveer 2,5 miljard frank. De groep Barco (Barco en zijn 8 werkmaatschappijen) had in 1988 een gekonsolideerde omzet van 6 miljard frank, 900 miljoen frank winst vóór belastingen en 1.800 medewerkers. Zeer recent werd in Groot-Brittannië de firma Dextralog (gevestigd in Blackburn) overgenomen en ondergebracht in de werkmaatschappij Barco Automation. Barco had vroeger reeds een eigen bureau in Londen. Ook het Duits bedrijf EMT-Franz en het Gentse bedrijf Disc werden onlangs verworven.

Barco Automation, dat in de nieuwe gebouwen wordt gehuisvest, is als werkmaatschappij gespecialiseerd in de automatizering van produktieprocessen (voornamelijk in de textielindustrie en de kunststofverwerkende nijverheid). In 1988 haalde Barco Automation een omzet van 1,3 miljard frank, zijnde ruim 20% van de gekonsolideerde groepsomzet. Er werken 212 werknemers.

Tenslotte worden er ook uitbreidingswerken aangevat te Poperinge, waar Barco Surface Mounting (25 tewerkgestelden) en Barco Prints (120 tewerkgestelden) een nieuwe bedrijfshal zullen krijgen op een terrein van ongeveer 4.000 m². Deze hal van 32 op 40 meter (kosten voor gebouw en uitrusting ongeveer 50 miljoen frank) is bestemd voor een nieuwe galvanolijn van Barco Prints (kostprijs 25 miljoen frank). Ook voor Surface Mounting worden er 50 miljoen frank geïnvesteerd.

**IN DIENST
VAN
WERKGEVERS
EN
ZELFSTANDIGEN**

GROEP A.D.M.B.

Sint - Clarastraat 48
8000 BRUGGE

Telefoon: 050 / 33 99 01
Telefax: 050 / 33 99 69

Leiedal in 1988

In 1988 werd het kapitaal met 23 miljoen frank verhoogd tot 123,4 miljoen frank. De kapitaalsverhoging gebeurde door een verhoging met 100 frank per inwoner te betalen door de 12 aangesloten gemeenten. De kapitaalsverhoging is slechts ten dele opgevraagd.

In 1988 werden 28 ha bedrijventerreinen verkocht, verdeeld over 48 bedrijven (32 nieuwe en 16 uitbreidingen) en 5 ha aan openbare besturen. Alle verkopen samen zijn gespreid over 10 zones; zij haalden een omzet van 214 miljoen frank, wat meer dan het dubbele is van 1987. De grondvoorraad bedraagt slechts 107 ha, waarvan enkel 80 ha nog niet werden toegezegd.

De woonactiviteiten van Leiedal daarentegen waren minder uitgebreid, met een verkoop van 37 kavels, verspreid over 7 woonzones; de totale verkoopprijs was 19 miljoen frank. In totaal blijven er slechts 7 ha bouwgronden beschikbaar.

Op het vlak van de begeleiding van de Gemeentelijke uitbouw is er een verschuiving merkbaar voor het maken van bpa's naar andere stedenbouwkundige plannen voor stadsvernieuwing, structuurplanning maar vooral verkeersstudies.

Verder is Leiedal betrokken bij de Beheersmaatschappij Internationaal Transportcentrum LAR (BIT-LAR), het toeristisch-rekreatief Ontwikkelingsplan Leie-Schelde (TROP), de Westvlaamse Interkommunale (vereniging) Vliegveld Wevelgem-Bissegem (WIV), de Interkommunale (vereniging) voor Vuilverwijdering en -verwerking Menen en Ommeland (IVMO) en de vereniging Open Net.

Konkrete projecten richtten zich vooral op de goederentransportsector: het transportcentrum LAR, dat reeds 50 bedrijven en diensten huisvest op ongeveer de helft van de beschikbare terreinen; de binnenvaartterminal Avelgem als knooppunt voor de overslag van containers tussen de weg en de waterweg; het vleesgroothandelscentrum LAR waar slachthuis, veemarkt en reeds twee vleesversnijderijen in opbouw zijn.

Koramic-Terca doet overname van bedrijven in Frankrijk en Nederland

Koramic-Terca (Kortrijk), belangrijkste Belgische producent van keramische bouwmaterialen (dakpannen, stenen en vloertegels) en tevens producent van betonprodukten, sloot eind juni twee belangrijke overnamekontrakten af in het buitenland.

Eenzijds tekende Koramic-Terca een principiële akkoord teneinde op korte termijn de controle te verwerven over Douzies Carrelages sa, met zetel te Maubeuge (Frankrijk). Douzies Carrelages produceert geperste 'grescérâme'-tegels, zowel geëmailleerd als niet geëmailleerd, en stelt ongeveer 150 mensen tewerk. Douzies Carrelages heeft haar bedrijf te Maubeuge en nam onlangs een tweede productie-eenheid over te Feignies.

In de fabriek van Feignies, die voorheen behoorde

tot de groep Villeroy & Boch en daarna tot de groep Simons - Le Cateau, zal Douzies Carrelages een nieuwe eenheid bouwen voor de productie van geperste geëmailleerde tegels, hetgeen een belangrijke investering inhoudt. Deze nieuwe productie-eenheid zal operationeel zijn begin 1990.

Door de overname van Douzies Carrelages versterkt Koramic-Terca haar positie enerzijds in de keramische industrie in Frankrijk, anderzijds in het domein van de vloertegels in Noord-West-Europa.

Koramic-Terca heeft onlangs, in associatie met de 'Houillères du Nord et du Pas-de-Calais' (Noord-Franse Steenkoolmijnen), reeds de grootste productie-eenheid voor gevelstenen in Frankrijk opgestart. De bouw van deze nieuwe steenbakkerij gelegen te Hulluch (Lens) houdt een investering in van meer dan 90 miljoen FF.

Door de overname van Douzies Carrelages versterkt Koramic-Terca haar positie in het domein van de vloertegels. Koramic-Terca beschikt in deze sector over verschillende productie-eenheden: de Littoral nv in Kortrijk, die getrokken niet-geëmailleerde grestegels vervaardigt; het Franse Grès de Puisaye sa in Saint-Sauveur (Bourgogne) aangekocht in 1988, waar rustieke vloertegels worden gefabriceerd; Tegelen Ceramics te Tegelen (Nederland) die naast handvormtegels getrokken geëmailleerde en niet-geëmailleerde grestegels vervaardigt en die begin 1989 werd aangekocht; de vloertegelfabriek van de groep Janssen-Dings (Belfeld - Nederland), aangekocht in mei van dit jaar, die getrokken en gestanste vloertegels vervaardigt.

Als gevolg van deze verschillende overnames en investeringen in het domein van de vloertegels zal de productie-kapaciteit van Koramic-Terca van 350.000 m² in 1988 stijgen tot meer dan 3.500.000 m² tegen begin 1990. Hierdoor zal Koramic-Terca een compleet gamma van keramische vloertegels kunnen aanbieden. Anderzijds kwam Koramic-Terca tot de definitieve overname van de belangrijke baksteengroep Kijfwaard uit Nederland. Deze groep bestaat uit 9 maatschappijen, waarvan 4 productie-eenheden, namelijk de steenfabrieken Kijfwaard Oost, Kijfwaard-West, de Loowaard en de IJssel.

Deze groep is de belangrijkste producent van handvormstenen in Nederland. De Kijfwaard-Groep zal de afdeling bakstenen van Koramic-Terca in dit land gevoelig verstevigen. Koramic-Terca beschikte reeds over de Steenfabriek Bommel (Nijmegen) die zij in 1988 overnam.

Door de overname van de Kijfwaard-Groep wordt Koramic-Terca de tweede belangrijkste groep van steenbakkerijen in Nederland. Koramic-Terca was voorheen al de belangrijkste producent van bakstenen in België en de belangrijkste producent van gevelstenen in Frankrijk.

Koramic-Terca stelt in totaal ongeveer 1.750 mensen tewerk en beschikt over 25 productie-eenheden in België, Frankrijk en Nederland en over distributiefiliaal in deze landen alsook in Engeland, Duitsland en Oostenrijk.

Nieuwe handvormsteenfabriek te Kortemark

Op 22 mei 1987 werd bij de firma Desimpel nv de eerste steen gelegd van een compleet nieuwe handvormsteenfabriek te Kortemark. Deze fabriek werd in 2 fasen gebouwd. De eerste faze kwam klaar in april 1988. Door het grote succes van de nieuwe produkten werd beslist tijdens de vorige winter 1988 de 2de faze uit te bouwen. Deze investering kwam eind april klaar. De volledige fabriek is nu operationeel en heeft een produktiekapaciteit van meer dan 60 miljoen handvormstenen op jaarbasis. Met deze investering was een bedrag van ruim vijfhonderd miljoen frank gemoeid. Deze nieuwe fabriek in de Westhoek is een staaltje op gebied van toepassing van High-Tech; computers en PLC's worden er veelvuldig gebruikt. Het energieverbruik is tot een minimum herleid, o.m. door de luchtdichte casing-oven. Op 2 mei werd de 2de faze definitief in werking gesteld.

Desimpel-Kortemark exporteert meer en meer naar Engeland, Duitsland, Nederland en Frankrijk. Desimpel-Kortemark heeft zelfs reeds diverse buitenlandse vestigingen. Het gekonsolideerde zakencijfer eind 1988 bedroeg 2,2 miljard frank, waarvan 900 miljoen frank in de buitenlandse vestigingen van Desimpel-Kortemark. Voor 1989 zou het zakencijfer in het buitenland wel eens hoger kunnen liggen dan in eigen land. De groep Desimpel telt nu bijna 400 medewerkers.

De uitbreiding gaat verder. Diverse nieuwe investeringen en overnames worden voorbereid. Het ligt in de bedoeling van Desimpel-Kortemark de marktpenetratie te verhogen en de positie van marktleider in België en zelfs in het buitenland meer en meer waar te maken. De Groep Desimpel heeft een 15-tal filialen, met een produktiekapaciteit van 150 miljoen handvormstenen per jaar. In 1989 alleen werden twee Nederlandse, één Frans en één Belgisch bedrijf overgenomen, terwijl er momenteel geprospecteerd wordt in West-Duitsland.

Kapitaalsverhoging bij Snauwaert

De laatste jaren heeft de groep Snauwaert aanzienlijke veranderingen ondergaan en meer bepaald met het opstarten van een raket-fabrikatie-eenheid in Portugal gedurende de jaren 1987/1988.

Parallel daarmee heeft Snauwaert Europe nu de eigendom verworven van een distributiemaatschappij in Frankrijk en in Duitsland en werd er een branche in Engeland geopend, dit alles teneinde het marktaandeel in deze landen te verhogen.

Dit alles heeft aanzienlijke investeringen met zich meegebracht en zo heeft de vennootschap tijdens de periode 1987/1988 een aanzienlijk verlies geleden.

Om al deze redenen heeft er zich in november 1988 een fundamentele verschuiving van het aandeelhouderschap van Snauwaert Europe voorgedaan met de toetreding van de groep City 7 als meerderheidsaandeelhouder.

Deze laatste nam onmiddellijk deel aan een kapitaalsverhoging ten bedrage van 150 miljoen frank, bedrag dat volledig werd onderschreven en volstort in de loop van de maand januari 1989.

Op 19 mei van dit jaar, heeft de algemene vergadering der aandeelhouders er zich toe verbonden om tot een tweede kapitaalsverhoging van 100 miljoen frank over te gaan, uiterlijk op 15 juni 1989; een derde kapitaalsverhoging is voorzien voor de maand september 1989.

Dit alles heeft tot gevolg dat binnen een tijdsbestek van één jaar de eigen middelen van Snauwaert Europe van 150 miljoen frank worden opgevoerd naar 500 miljoen frank.

Dank zij deze financiële inbreng zullen de spanningen op het niveau van de betalingstermijnen afgebouwd worden en zal de firma Snauwaert een nieuwe groei kennen.

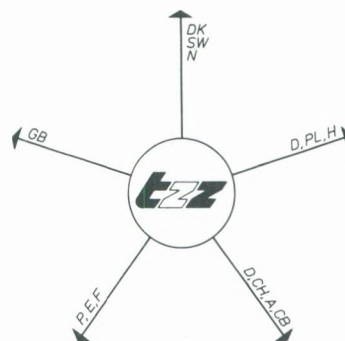
**TRANSPORTZONE
ZEEBRUGGE**

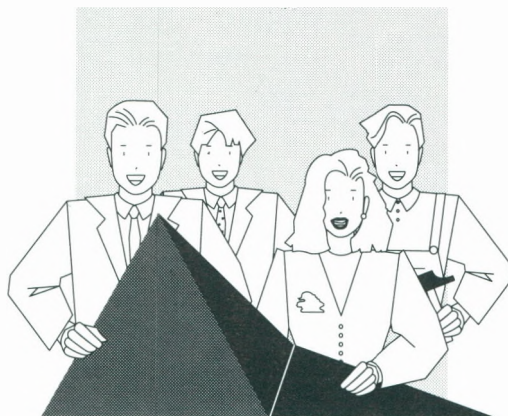
VERKOOPT GRONDEN VOOR:

- Containertransport, -fabrikatie en -herstelling
- Koel- en diepvriesloodsen
- Loodsen voor opslag, overslag en stockage
- Tank-cleaning
- Garagefaciliteiten
- Douane- en spoorwegloodsen

VERKOOPT KANTOREN VOOR:

- Expeditiebedrijven
- Douane
- Banken
- Administratieve diensten, enz.

konvert •interim•

Uw streekeigen uitzendkantoor

Kantoren te:

Kortrijk
Robbeplein 5
tel. 056 / 20 29 44

Roeselare
Meensesteenweg 75
tel. 051 / 22 77 30

Brugge
Hoefijzerlaan 38
tel. 050 / 33 16 66

Deinze
Bullenstraat 4
tel. 091 / 86 83 33

Eeklo
Stationsstraat 107
tel. 091 / 77 08 44

Ieper
Rijselsestraat 144
tel. 057 / 20 99 91

Tielt
Krommewalstraat 4
tel. 051 / 40 54 51

Oudenaarde
Bergstraat 9
tel. 055 / 31.93.01

Harelbeke
Gentstraat 51
tel. 056 / 71.96.35

Diksmuide
Adm. Ronarchstraat 4
tel. 051 / 50.22.67

Try us!

Het minste dat u van een grootbank mag verwachten, is competentie, inzicht en vertrouwen. Als het gaat om het beheer van vele tientallen miljoenen stelt u nog hogere eisen. En dan blijkt de ASLK precies die ene stap verder te kunnen gaan.

Daar zijn onze ondernemingskredieten en onze beleggingen (in deviezen net zo goed als in Belgische frank) sprekende voorbeelden van. Net als al die andere formules die perfect passen in wat het bedrijfsleven van vandaag vraagt.

En wat grote ondernemingen vooral bevalt in de aanpak van de ASLK is die dynamische, persoonlijke betrokkenheid en die soepele manier van werken.

Dat zijn even zovele redenen om kennis te maken met de mensen die het voor uw bedrijf waar kunnen maken. Try us!

ASLK

Bank voor uw onderneming

Wolvengracht 48. 1000 Brussel

Telex: cgeask 26860
cgeask 61189

Swift: CGAKBEBB
Telefax: 32-2-213 67 99

GASELWEST

intercommunale voor
elektriciteit
aardgas
teledistributie

Exploitatiezetel:
Rijselsestraat 57
8500 KORTRIJK
Tel. (056) 36 92 11

Nieuwtjes

Algemene Vergadering GOM

De GOM - West-Vlaanderen hield aansluitend bij haar Algemene Vergadering, een Informatievergadering onder voorzitterschap van Prof. Dr. O. Vanneste, gouverneur van West-Vlaanderen.

Prof. Dr. N. Vanhove, Directeur-Generaal GOM - West-Vlaanderen behandelde de economische situatie van West-Vlaanderen in 1988.

De heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister voor Economie, Middenstand en Energie, lichtte zijn reconversie- en expansiebeleid voor Vlaanderen toe.

De heer W. Vens, Voorzitter GOM - West-Vlaanderen vestigde de aandacht van de aanwezigen op het nijpend tekort aan industrieterreinen in Vlaanderen en op de noodzakelijke aktivering van het Oostendse.

Eerste steenlegging te Oostende

Op 10 juni jl. werd de eerste steen gelegd van het bedrijventrum Regio Oostende. Deze startplaats voor jonge ondernemers werd gestart op initiatief van de GOM - West-Vlaanderen, in samenwerking met het Oostendse O-plus.

Op een grondoppervlakte van 4.980 m² wordt een gebouw opgericht van 1.241 m². Er worden 6 kantoorruimten en 6 produktieruimten voorzien, verdeeld over 937 m²; daarnaast zijn er nog 304 m² gemeenschappelijke ruimten (2 vergaderzalen, een refter, sanitaire ruimten, garages). Alle beschikbare kantoren en bijna alle bedrijfsruimten zijn reeds verhuurd.

Later kan nog een tweede fase uitgevoerd worden. Het bedrijventrum Oostende is, na Wevelgem, Brugge, Roselare en Ieper, het vijfde soortgelijk initiatief van de GOM - West-Vlaanderen.

Bedrijventrum Regio Waregem krijgt gestalte

De Raad van Bestuur van het Bedrijventrum Regio Waregem besliste de heer Jacques Dewinter, directeur bij de Beaulieu-groep, aan te stellen tot directeur van het Bedrijventrum. De heer J. Dewinter was bedrijvig in verschillende textielbedrijven en deed gedurende zijn loopbaan een ruime ervaring op in het bedrijfsbeheer. Gedurende zijn vorige opdrachten werd hij ook goed vertrouwd met het economisch leven in de streek Waregem-Wielsbeke.

Op 19 juni 1989 had een contactvergadering plaats in het stadhuis te Waregem met alle organisaties uit de regio Waregem die zich inzetten voor de begeleiding van startende ondernemers. Door een panel, waaraan ook de GOM - West-Vlaanderen en de Jaycees Gaverland deelnamen, werd ruime informatie verschaft over de komplementaire aspecten van het nieuwe initiatief. Ook werd nagegaan op welke wijze er tot een efficiënte samenwerking kan gekomen worden ten voordele van startende ondernemers.

Het concept van het Bedrijventrum ligt vast en eerst-dags wordt de uitvoering toegewezen van de eerste faze

die 8 kantoor- en 6 produktieruimten zal voorzien met samen een oppervlakte van 1.236 m².

Voor alle inlichtingen:

P. Van Hauwaert en J. Dewinter, p/a Gemeentekrediet van België, tel.: 056/60.48.00;

J. Callens, GOM - West-Vlaanderen, tel.: 050/35.81.31;

H. Carron en G. Buyse, Jaycees Gaverland, tel.: 056/60.19.22.

Robosoft op de T-zone te Ieper

Op de T-zone te Ieper werd eind juni het gebouw van de firma Robosoft officieel geopend. Robosoft was het eerste bedrijf dat een eigen gebouw op de T-zone oprichtte. De werkzaamheden werden ongeveer één jaar geleden in het gebouw gestart. Deze onderneming heeft reeds 49 werknemers.

In het doorganggebouw van de GOM - West-Vlaanderen op de T-zone zijn nog twee van de vijf aanwezige firma's zich aan het voorbereiden op een eigen vestiging binnen de zone.

Andere bedrijven die geïnteresseerd zijn in het T-zone-statut moeten wel beseffen dat dit nog enkel tot 15 november 1989 kan aangevraagd worden. Voor latere aanvragers vervallen de voorziene fiskale voordelen.

De Vlaamse GOM's aangeduid als Euro Info Centra

De Vlaamse Executieve heeft onlangs een aantal Vlaamse instellingen aangeduid als Euro Info Centrum. Dit zijn ont-haalcentra die ten aanzien van het bedrijfsleven zullen in-staan voor bijstand, advies en informatie aangaande com-munautaire (dit wil zeggen EG) aangelegenheden. Als eerste kwamen de Vlaamse GOM's uit de bus, met als koördina-tor de GOM - Oost-Vlaanderen.

De taken van een Euro Info Centrum passen perfect in de opdracht van de Vlaamse GOM's die ten aanzien van het Vlaamse bedrijfsleven een taak hebben inzake informa-tie, advies en begeleiding. De Vlaamse GOM's werden op-gericht midden de jaren zeventig maar hebben als direkte opvolgers van de Provinciale Economische Raden ter za-ke een ervaring, zoals voor de GOM - West-Vlaanderen, van meer dan 30 jaar.

Het aktieterrein van de Vlaamse GOM's bestrijkt niet alleen het volledige Vlaamse grondgebied maar ook het gan-se Vlaamse bedrijfsleven zonder onderscheid. De GOM's hebben namelijk geen leden maar werken voor alle be-drijven.

Als Euro Info Centrum zullen de Vlaamse GOM's funktioneren als een netwerk waarbij de GOM - Oost-Vlaanderen zal optreden als centraal kantoor. De andere GOM's zullen via de moderne kommunikatiemiddelen rechtstreeks verbonden zijn met dit kantoor.

De Westvlaamse bedrijven zullen dus voor hun vra-gen en problemen inzake EG-aangelegenheden terechtkun-nen bij de GOM - West-Vlaanderen, Baron Ruzettelaan 33 te 8320 Brugge, tel. 050/35.81.31, telefax 050/36.31.86.

Toekenning van Prijs ir. J.M.L. Demeyere

De vzw Studex, Brugge, heeft in 1984 een Prijs ir. J.M.L. Demeyere ingesteld die periodiek wordt toegekend.

Wijlen ir. J.M.L. Demeyere, gewezen voorzitter van de vereniging Studex, heeft in de ruimtelijke ordening, gesitueerd binnen de kontekst van de algemene sociaal-economische ontwikkeling van de provincie West-Vlaanderen, een voortrekkersrol vervuld. Hij was een pionier in de wetenschap van de demografie en vooral in de ruimtelijke ordening; in de 7 gewestplannen, die het gehele grondgebied van West-Vlaanderen omvatten, ging zijn zorg naar het onderstrepen van de rijke verscheidenheid van de deelgebieden, geïntegreerd in hun eigen maximale ontplooiing.

De Prijs ir. J.M.L. Demeyere wordt toegekend aan de persoon, instelling of vereniging die door zijn werk en inzet een reële inbreng heeft verzekerd binnen het werkveld van wijlen ir. J.M.L. Demeyere, namelijk de demografie, de huisvesting, de ruimtelijke ordening en de burgerlijke bouwkunde.

Door een jury onder het voorzitterschap van prof. emer. D. Van De Pitte, ere-rector van de Rijksuniversiteit Gent, werd de Prijs 1989 toegekend aan ir. R. Simoen, inspekteurgeneraal op rust, Ministerie van Openbare Werken, Dienst der Kust.

De jury oordeelde dat de Prijs hem toekwam wegens zijn grote verdiensten bij de uitbouw van de haven van Zeebrugge, groeipool van West-Vlaanderen, de strandverdediging en de duinenbescherming, de uitbouw van de vissershavens en de jachthavens, de inspanningen ten voordele van de renovatie van de haven van Oostende en het in uitbouw zijnde toeristisch recreatiepark te Oostende (domein Prins Karel).

Vestigingsmogelijkheid op een belastingvrije zone: nog slechts enkele maanden

De mogelijkheid om zich op een tewerkstellings- of belastingvrije zone te vestigen, loopt ten einde op 15 november 1989.

Deze unieke kans om bij het ontwikkelen van een nieuwe activiteit gedurende 10 jaar volledig vrij van enige belasting te werken, is op huidig ogenblik nog alleen mogelijk te Ieper. Doch ook deze mogelijkheid vervalt einde dit jaar.

U vindt te Ieper de combinatie van een fiscaal uiterst interessant systeem en een industrieel goed uitgerust milieu. De huidige investeringsgolf in deze streek is dan ook geen verrassing.

Hoog tijd dus voor het bedrijfsleven om nog even te overwegen of een bepaalde nieuwe ontwikkeling niet best in een afzonderlijke vennootschap op de T-zone te Ieper wordt ondergebracht.

Het T-zone statuut geeft volgende voordelen:

1. volledige vrijstelling van de Belgische vennootschapsbelasting gedurende 10 jaar;
2. totale vrijstelling gedurende 10 jaar van de onroerende voorheffing en van de roerende voorheffing op dividenden;

3. de mogelijkheid om supplementair een fiktieve roerende voorheffing te bekomen.

De T-zone te Ieper biedt echter nog meer. Er bestaat ook de mogelijkheid om bedrijfsruimte te huren op de T-zone. Het Doorgangsgebouwencomplex, opgericht door de GOM - West-Vlaanderen, laat niet alleen toe een bedrijfsproject vlugger te starten doch ook de winstgevendheid van het project te verhogen.

Graag staat de GOM - West-Vlaanderen ter beschikking voor bijkomende uitleg. *Kontakteer: GOM - West-Vlaanderen, Afdeling Industriële Ontwikkeling, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge (tel. 050/35.81.31, telex BCB 82.476, telefax 050/36.31.86).*

Derde Forum for Applied Biotechnology

Op donderdag 28 september 1989 organiseert de GOM - West-Vlaanderen in samenwerking met de Faculteit Landbouwwetenschappen van de RUG het derde 'Forum for Applied Biotechnology'. Dit internationaal georiënteerd Forum vindt plaats in de Landbouwfaculteit te Gent.

Met dit forum hopen de organisatoren het creëren van een ontmoetingsplaats waar industriële, wetenschappers en beleidsmensen actief in het domein van de biotechnologie, ideeën en informatie kunnen uitwisselen, nieuwe onderzoekorientaties leren onderkennen en contacten tot samenwerking kunnen leggen. De klemtoon van het Forum ligt daarbij op het voorstellen van toepassingsmogelijkheden van het biotechnologisch onderzoek. Tevens biedt het Forum de mogelijkheid aan jonge onderzoekers om zich voor een internationaal publiek te profileren en hun onderzoeksresultaten naar buiten te brengen.

Het voormiddagprogramma omvat twee plenaire lezingen. Prof. Dr. E. Cocking, hoofd van de biotechnische afdeling en van de onderzoeksgroep rond Planten Genetische Manipulatie aan de Universiteit van Nottingham zal spreken over: 'Plant Biotechnology, Realities and Prospects'. Dhr. A. Saint-Remy van de afdeling CUBE van het Directoraat-Generaal voor Wetenschappen, Onderzoek en Ontwikkeling van de Commissie van de Europese Gemeenschap zal handelen over: 'Intellectual Property in Biotechnology: Patent versus Breeders Right'. Verder wordt er ruime tijd voorzien voor de postersessie waarvoor thans reeds een 60-tal posters werden geselecteerd. In het namiddagdeelte worden 8 parallelle sessies georganiseerd. In elke sessie worden 6 mededelingen voorgesteld. De sessies behandelen volgende thema's: Downstream processing and Bioreactor design, Plant cell Biotechnology, Food and Feed Biotechnology, Environmental Biotechnology, Industrial Biotechnology, Health Care Biotechnology, Marine Biotechnology en Management and Biotechnology.

De beide vorige edities van het Forum konden rekenen op een belangstelling van telkens een 350 deelnemers waarvan zowat 20% uit het buitenland afkomstig waren. Gezien reeds meer dan 100 personen via poster of mededeling een actieve bijdrage leveren tijdens dat derde forum mag verwacht worden dat het deelnemersaantal dit jaar nog een stuk hoger zal liggen.

Nieuwtjes

De officiële forumtaal is Engels. De deelnamebijdrage bedraagt slechts 1.300 BEF. Wie de proceedings wenst te bestellen betaalt hiervoor 1.250 BEF. terwijl een facultatieve lunch kan besteld worden voor 550 BEF.

Het forum wordt gesponserd door het Ministerie van Onderwijs, het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, de Landbouwfakulteit van de Rijksuniversiteit Gent en door de firma's Amendo nv, Stabilac nv, Inza nv, Brouwerij de Gouden Boom en UCB Sidac.

Voor verdere informatie en voor een gedetailleerd programma kunt U terecht bij de GOM - West-Vlaanderen, contactpersoon is Ph. Tavernier. (tel.: 050/35.81.31).

Schiaffino breidt veerdienst uit

Half mei werd de bestaande veerdienst van Schiaffino tussen Oostende en Ramsgate, uitgebreid met een derde ro-ro-schip. Op deze wijze kunnen dagelijks drie à vier afvaarten in elke richting worden aangeboden; totnogtoe waren het er slechts drie.

Schiaffino vervoert enkel vracht, inbegrepen gespecialiseerde zendingen. De firma is sinds 10 jaar actief te Oostende. In 1988 werden er 62.000 vrachteenheden overgevoerd (standaard van 12 meter), wat 22% meer was dan in 1987; 80% van de vracht is onbegeleid.

Luchtzuiveringsinstallatie voor Bruynooghe's Koffie

Op 25 mei 1989 werd door de firma Bruynooghe's Koffie nvba een nieuwe luchtzuiveringsinstallatie voorgesteld en in gebruik genomen.

Het bedrijf dat in 1935 startte als een éénmanskoffiebranderij en in 1955 evolueerde tot Bruynooghe's Koffie nvba is sindsdien geëvolueerd tot een volwaardig KMO-bedrijf dat 30 personen tewerkstelt en een jaaromzet van 160 miljoen frank haalt. Naast het koffiebranden behoort ook de verkoop, verhuur en exploitatie van koffiemachines en verdeelautomaten evenals de verkoop van horecaingrediënten en van éénmalig vaatwerk tot de activiteiten van de firma.

Het systeem zuivert de afvalgassen na koeling tot circa 50°C via een luchtcontactkoeler en het insproeien van een fijne waternevel. De gekoelde gasstromen worden vervolgens over de filter gevoerd waarbij de vloeibare deeltjes tot druppels agglomeren die na een ventilator opgevangen worden in een druppelvangervanger. Stofdeeltjes, roet en as worden eveneens weerhouden door de langzaam doordraaiende filterrol. De gasstroom wordt voor meer dan 95% gereinigd van stofdeeltjes en aerosolen, terwijl de geuruitstoot met minimum 70% wordt gereduceerd.

Met de plaatsing van de filter ging een investering van meer dan 3 miljoen frank gepaard.

"DE VRUCHTEN BELEG IK BIJ HET BEROEPSKREDIET"

FEDERALE KAS VOOR HET
BEROEPSKREDIET

Kredieten

Sparen

Beleggen

Waarborgfonds

Participatiefonds

GELD VOOR DE KLEINE GROTEN

Kortrijk 056/ 21 28 01 ● Oostende 059/ 50 88 93 ● Menen 056/ 51 33 55
Waregem 056/ 60 79 61 ● Izegem 056/ 31 35 06 ● Poperinge 057/ 33 36 32
Torhout 050/ 21 25 34 ● Veurne 058/ 31 31 53 ● Ieper 057/ 20 80 60 ● Wervik 056/31 20 87

Nieuwtjes

Creatuif in 1988

Creatuif, producent van getuifte tapijten te Kuurne, realiseerde in 1988 een omzet van 1,06 miljard frank tegenover 1,13 miljard frank in 1987.

Deze vermindering is hoofdzakelijk een gevolg van de vermindering van de verkoopprijs van de wol; de omzet uitgedrukt in m² steeg wel.

Het eigen vermogen bedroeg in 1988 361 miljoen frank tegenover 10 miljoen frank 11 jaar geleden. De cash flow bedraagt 141 miljoen frank en de afschrijvingen 114 miljoen frank.

Voor 1989 wordt er een verhoging voorzien van de produktiekapaciteit, die van 14 naar 16 machines wordt opgedreven. Ook werden er enkele oudere machines vervangen.

Nieuwe bedrijfsgebouwen voor Vlam

De firma Vlam nv uit Beernem werd in 1983 opgericht als regionale dochtermaatschappij van Abay nv uit Brussel. Vlam is gespecialiseerd in de uitvoering van elektro-mechanische aannemingen in Oost- en West-Vlaanderen.

Omwille van de goede verbindingswegen en van de opkomende haven van Zeebrugge werd Brugge oorspronkelijk als vestingsplaats genomen; nu werd er verhuisd naar Beernem, in een bestaand pand.

Vlam is in hoofdzaak een aannemersbedrijf, dat okkasioneel ook uitvoeringsstudies uitvoert. Het is gespecialiseerd in industriële projecten. De omzet ligt ieder jaar ongeveer rond de 170 miljoen frank; 20% daarvan worden gerealiseerd in het buitenland. Voor 1989 wordt echter gerekend op 200 miljoen frank omzet, waarvan 30% in het buitenland.

Voorjaarspersdag Westtoerisme

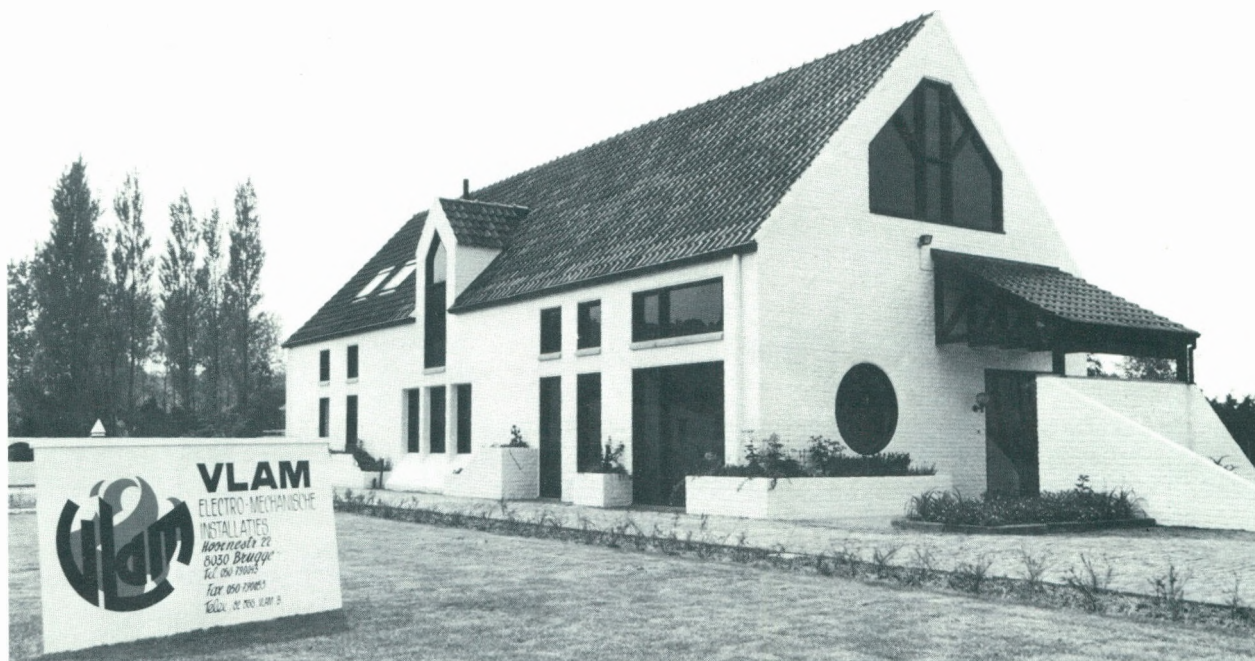
De Voorjaarspersdag van Westtoerisme te Middelkerke gaf de heer F. Peuteman, voorzitter, de gelegenheid om een nieuwe campagne voor meer netheid aan de kust en in de toeristische centra te doen nastreven door bevolking en toeristen. Tevens werd erop gewezen hoe de recente bouwwoede een groot risico oplevert voor een te vergaande verstedelijking van onze kust.

Als derde punt kwam het fietsvriendelijk verkeersbeleid aan bod, beleid dat ook door de bevoegde minister verder werd uitgewerkt.

Tewerkstelling in Zeebrugs havengebied overschrijdt 10.000 personen

De GOM - West-Vlaanderen voert sinds enige jaren geregeld enquêtes uit over de evolutie van de tewerkstelling in de havenregio Brugge/Zeebrugge. Uit de jongste rondvraag blijkt dat de globale tewerkstelling in het havengebied 10.300 personen bedraagt. Deze tewerkstelling is in gelijke mate verdeeld tussen de bedrijven die zijn gevestigd in de groeipool Zeebrugge en die welke zijn gevestigd in de Brugge havenzone.

De GOM - West-Vlaanderen vestigt er de aandacht op, dat het Zeebrugge havengebied op het vlak van de tewerkstelling het zwaartepunt vormt van een agglomeratie van 120.000 inwoners en van een arrondissement van circa 250.000 inwoners. De haven is één van de speerpunten van de verdere ontwikkeling van de provincie West-Vlaanderen. Het veiligstellen van de verdere groei van de tewerkstelling vergt de nodige investeringen voor de afwerking van de infra- en superstructurele uitrusting van het havencomplex.

Nieuwtjes

Voordrachten

Dr. Ec. N. Vanhove, Directeur-Generaal GOM - West-Vlaanderen sprak op:

18 mei te Diksmuide over 'De troeven van de Westhoek', de Brugse Hanse

19 mei te Brugge over 'Trends in de toeristische sektor', Symposium 20 jaar Toerisme in het HTI

26 mei te Brugge over 'De ondernemer en streekontwikkeling', Voorstelling nieuw directieteam van nv Danpoort

30 juni te Ieper over 'Een T-zone in de Westhoek', Officiële opening Robosoft nv

Dr. iur. J. Callens sprak op:

6 maart te Detroit (USA), 8 maart te Albany (NY) en 9 maart te Montreal (Canada) gedurende een conferentie over 'Europe 1992; opportuniteiten for you'

21 maart over 'Scotland and Europe 1992', programma van de Schotse televisie

25 mei te Oostende over 'Financiering en overheids-hulp voor opstartbedrijven', Seminarie startende bedrijven, PUC en GOM - West-Vlaanderen

Lic. Ec. R. Dekeyser sprak op:

2 juni te Gent over 'Kosten en baten van hoevertoerisme', 1e Vlaamse studie- en informatiedag

8 juni te Brussel over 'Le comportement vacancier et récréatif des Belges', Vereniging van de buitenlandse toeristische diensten van België

Dr. Ec. E. Omeys sprak op 12 april te Roeselare over 'De aansluitingsproblematiek onderwijs-arbeidsmarkt in een ruimer perspectief', VKW-West-Vlaanderen.

Westhoek Expo voor de 1ste maal met dividend

De jongste algemene vergadering van nv Westhoek Expo heeft beslist dat de resultaten van het boekjaar 1988 de uitbetaling van een dividend mogelijk maken.

De nv Westhoek Expo werd in november 1984 opgericht met een kapitaal van 5 miljoen frank. Naderhand werd het kapitaal opgetrokken tot 64 milj. fr. De bouw van Westhoek Expo liep van april 1985 tot maart 1986. Op 26 maart 1986 werd Westhoek Expo officieel in gebruik genomen tijdens de 56e Ieperse Jaarbeurs. Tijdens de drie eerste jaren van uitbating kon reeds een aantrekkelijke kalender worden neergeschreven.

Westhoek Expo heeft vijf uitbatingsmogelijkheden: vergaderzalen voor seminaries, congressen en academische zittingen; sportakkomodatie met sanitaire voorzieningen; een feestzaal van 840 m²; een tijdelijke opslagruimte en een exporuimte.

ONDERNEMERS KIEZEN DE ONDERNEMENDE BANK.

De bank die meedenkt.

Voor boeiende ideeën nemen we graag de tijd. Om creatief mee te denken. Om u onze ervaringen te vertellen. Om net zo enthousiast te worden als uzelf...

De bank die informeert.

Kredietformules op maat. Een klare kijk op het juridische kluwen. Lonende tips inzake fiscaliteit en overheidstegemoetkomingen. De NMKN houdt u feilloos op de hoogte.

De bank die voor u opkomt.

Onze gespecialiseerde diensten gaan graag aan de slag. Zo vaak en zo lang het nodig is. Want uw problemen zijn meteen ook de onze.

De bank om op te bouwen.

Zoals duizenden anderen dat al eerder deden. Ambitieuze beginners. Energieke KMO's. Klinkende namen. Ze kwamen als klant, maar vonden een actieve partner.

Waarop wacht u nog?

MCCANN ERICKSON 1285 08 024

Nieuwtjes

Kasteel van Tillegem

Het provinciebestuur van West-Vlaanderen wijdde zopas een schitterend boek aan het Kasteel van Tillegem te Brugge. Dit kasteel is, samen met het omringend domein van 80 ha, eigendom van de Provincie West-Vlaanderen. Het werd volledig gerestaureerd en het herbergt sindsdien de diensten van Westtoerisme.

De publikatie heeft – buiten zijn intrinsieke waarde – de eigenschap een grote uitzondering te zijn inzake literatuur over kastelen.

Het schrijven van het werk over het kasteel van Tillegem gaf aanleiding tot veel origineel onderzoekswerk. Het begint met de geologische opbouw van de streek (R. Vermeire), en met een overzicht van de heren en de eigenaars (M. Vandermaesen). Verantwoordelijk voor het ganse opzet en voor de beschrijving van de ikonografie, voor de geschiedenis van het gebouw, voor het vergelijkend kader met andere kastelen en voor de ikonografie van Brugge en Oostende en van de schepen is L. Devliegher. C. De Zegher tenslotte beschrijft de salons en de archeologische vondsten.

De uitgave werd verzorgd door de uitgeverij Marc Van de Wiele, de vormgeving is van graficus J. Mahieu. De verkoopprijs bedraagt 1.595 fr.

Steenbakkerij Ampe investeert

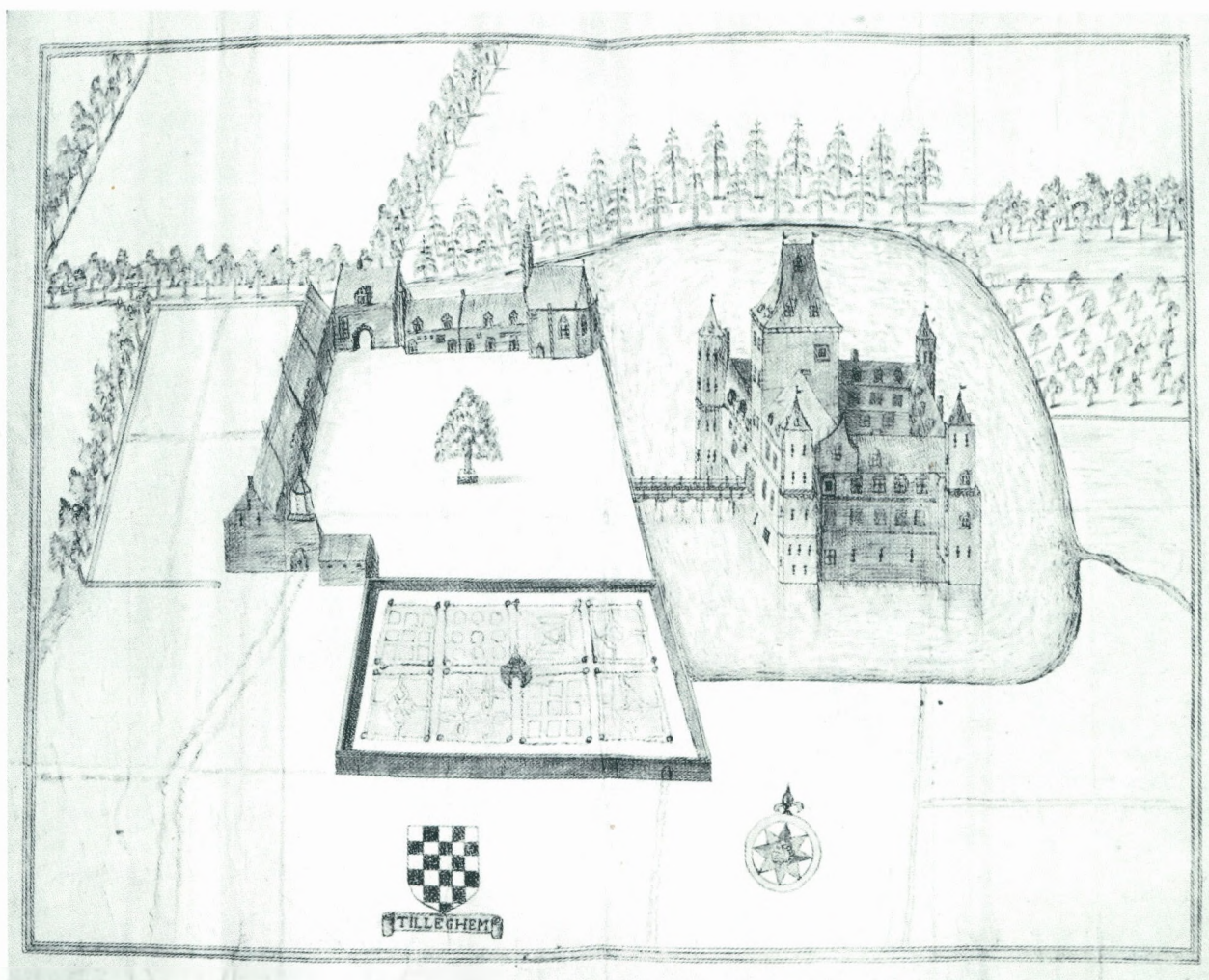
Te Egem-Pittem investeerde de Steenbakkerij Ampe in een nieuwe produktielijn. Deze lijn, met een produktie van 220 ton per dag (maar met een capaciteit van 350 ton) laat toe in 40 uur baktijd een zelfde eindresultaat te halen als vroeger in 54 uur. De investering bedroeg 300 miljoen frank.

Ampe heeft een tewerkstelling van 45 personen. In 1987 bedroeg het kapitaal 75 miljoen frank, de reserves 10 miljoen frank. De omzet bereikte 185 miljoen frank, de winst 10,5 miljoen frank. Er wordt voor 45 procent uitgevoerd op de Franse markt; ook West-Duitsland, Groot-Brittannië en Nederland kopen Ampe-stenen.

Vakantiedorp Park Atlantis

Op 21 juni werd het vakantiedorp Park Atlantis te De Haan officieel opengesteld. Het park, op het gebied Vosseslag, is 10 ha groot; het omvat 354 appartementen en studio's. Naast de woongelegenheden zijn er tal van groepsvoorzieningen: subtropisch zwembad, fitnesscenter, solarium, sauna, sportruimten, video-zaal, kinderspeelgelegenheden, shopping, wasserette; in openlucht zijn er diverse sportvelden.

In de verblijfprijs is alles inbegrepen.

Nieuwtjes

De Vlaamse GOM's met 13 KMO's naar Interzum '89 te Köln

Interzum te Köln is de belangrijkste West-Europese vakbeurs voor de toelevering aan de sectoren meubel en binnenhuisinrichting. Deze tweejaarlijkse beurs die dit jaar plaatsvond van 28 april tot en met 2 mei bood opnieuw een bijzonder uitgebreid gamma van toeleveringsactiviteiten en producten voor de sectoren meubel en binnenhuisinrichting. Als dusdanig is een deelname aan deze vakbeurs onontbeerlijk voor Vlaamse bedrijven die zich op Europees vlak willen profileren als toeleveringsbedrijf voor deze specifieke sektor.

Teneinde de Vlaamse KMO's te stimuleren aan Interzum deel te nemen, organiseerden de Vlaamse GOM's opnieuw een groepsstand op deze vakbeurs. In het kader van een dergelijke stand wordt aan het deelnemend bedrijf niet alleen een kant en klare stand aangeboden, maar ook een aantal groepsvoorzieningen. Daarbij zorgen de Vlaamse GOM's voor de administratieve aspecten van de beursdeelname en voor de permanentie op de stand tijdens de beurs zelf. Het deelnemend bedrijf kan zich bijgevolg maximaal op het commercieel aspect van de beursdeelname concentreren.

Dit jaar namen 13 Vlaamse KMO's deel aan de groepsstand van de Vlaamse GOM's op Interzum '89. Zij boden een ganse waaier van producten aan zoals gebogen

houten onderdelen, lijsten en profielen, houten deuren en panelen, kunststofonderdelen en dergelijke meer.

De stand had een oppervlakte van 144 m² en was gelegen in hal 13.2, gang M/N stand 28/25. De GOM - West-Vlaanderen trad hier op als koördinator.

Groep Vanden Avenne 100 jaar

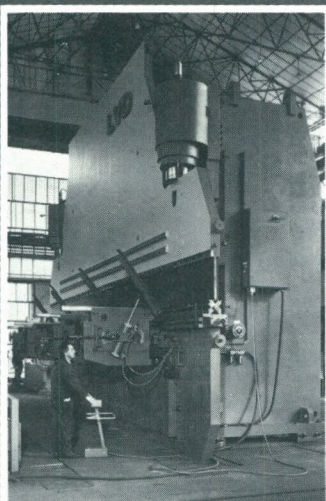
Het bedrijf Vanden Avenne - nu uitgegroeid tot een groep - uit Ooigem, bestaat 100 jaar. De groep is in hoofdzaak actief in de veevoeders. Per dag worden er ongeveer 1.000 ton mengvoeders geproduceerd, gaande van varkensvoeders (70%), over rundveevoeders (20%), pluimveevoeders (2%). De restante 2% betreffen zeer diverse stoffen. Ongeveer 63% van het geheel wordt geleverd onder vorm van meel, de rest is geperst in korrelvorm.

Naast de veevoeders is de groep ook gediversifieerd naar spaanderplaten (Spano), opslag in koelvrieshuizen (Frostimpex) en in opslag en behandeling van grondstoffen (Eurosilos).

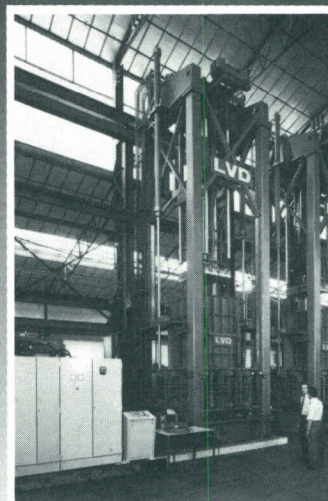
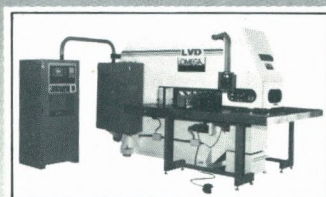
De groep haalde in 1988 een omzet van 5,3 miljard frank tegenover 4,4 miljard frank in 1987. In 1987 was het bedrijf Vanden Avenne te Ooigem alleen reeds goed voor een omzet van 2,7 miljard frank. Dit resultaat werd verwezenlijkt met een personeelsbestand van 119 personen.

De groep had in 1988 een cash flow van 183 miljoen frank.

EEN WERELDWIJDE UITSTRALING IN ALLE INDUSTRIËLE SECTOREN !

Productie-eenheden in België, Frankrijk (SPIERTZ PRESSES), B.R.D. (SCHARRINGHAUSEN), USA en Singapore. Licenties in verschillende landen.

LVD fabricatieprogramma: afkantpersen, guillotinescharen, met of zonder CNC-sturing; FMS (flexibele bewerkingscentra); dieptrekpersen; plaatbuigwalsen; mechanische persen; scheepsbouwpersen; richt- en buigpersen; wieltrekpersen; presentpersen; automatische produktielijnen; CNC bestuurd ponsmachines; DNC-verbindingen (Direct Numerical Control); balenpersen voor de textielnijverheid; hydr. persen voor het vormen van plastics; CAD/CAM- en CIM-systemen; pons- en uithoekeenheden Unipunch; gereedschappen.

 LVD
COMPANY NV

Nijverheidslaan 2
B-8630 GULLEGEM
(BELGIUM)
Tel. (056) 43 05 11
Telex 85317
Telefax (056) 40 24 64

GEURISSET BN-4-8

Nieuwtjes

Lernout Speechproducts aan de eer

Lernout Speechproducts nv, opgericht in 1987 te Ieper, haalde op Flanders Technology 1989 een eervolle vermelding met zijn baanbrekende realisaties op spraaktechnologisch gebied.

In het Doorgangsbouw op de T-zone te Ieper werken momenteel bij Lernout 19 hoog-gekwalificeerde informatici, ingenieurs en linguïsten aan multidisciplinaire toepassingen inzake spraaktechnologie. Op zeer korte termijn zal de tewerkstelling nog stijgen.

Belangrijk bij de firma Lernout Speechproducts zijn de aspecten spraakdigitalisering, tekst-naar-spraak en spraakherkenning. De firma levert terzake kant-en-klare softwarepakketten.

Geldwisselautomaat te Brugge

In de gevel van het ASLK-kantoor op de Markt te Brugge werd een geldwisselautomaat in gebruik gesteld waar 33 diverse bankbiljetten, verdeeld over 10 deviezen uitgewisseld kunnen worden in Belgische munt zijnde 3 soorten bankbiljetten (1.000-500-100 fr.) en 4 soorten muntstukken (50-20-5 en 1 fr.). De omwisseling van Belgische biljetten naar buitenlandse coupures is niet voorzien, maar het systeem is perfect mogelijk. Het werkt reeds, in een andere versie, op diverse luchthavens.

De automaat werd gerealiseerd door Cable Print, dochtermaatschappij van de ASLK, gespecialiseerd in zelfbedieningsterminals (Bancontact, Tels), winkelbetaalterminals (Mister Cash), telebanking, draagbare PTC-loketten voor mutualiteiten, modulaire zelfbankingloketten.

Winsol koopt Delmac op

De firma Winsol nv uit Izegem kocht de puba Delmac uit Brugge op. Winsol produceert zonneneringsmodellen, PVC-ramen en deuren en metalen afsluitingen. Delmac heeft een produktie van rolluiken, zonneneringsschermen en kunststoframen.

Delmac had in 1988 een omzet van 160 miljoen frank; Winsol had in 1987 een omzet van 735 miljoen frank. Delmac stelde 55 personen tewerk te Brugge en de bezetting van Winsol bedraagt 265 personen (1987). De personeelsleden van Delmac konden – gezien het bedrijf te Brugge te koop wordt gesteld – aan het werk te Izegem of in de Winsol afdeling te Aalter. Te Izegem wordt de Brugge produktie in een nieuw atelier verder gezet.

Investerings bij Dejaeghere Spinning Mills

In 1989 investeert de firma Dejaeghere Spinning Mills (St. Eloois-Vijve, in Waregem) ruim 200 miljoen frank in nieuwe apparatuur bedoeld voor de extrusie van textielgarens en propyleen.

De firma startte met de regeneratie van textielafval; deze activiteit is nadien stopgezet. Nu is de groep actief als strijkgarens spinnerij en bij de extrusie van syntetische garens, waartoe ook het bedrukken van de polypropyleen behoort.

Dejaeghere Spinning Mills had in 1987 een kapitaal van 10 miljoen frank en 76 miljoen frank reserves. De omzet bedroeg 741 miljoen frank en de winst 23,6 miljoen frank. Er waren 127 tewerkgestelden. De totale groep telt 180 personeelsleden.

Nieuwtjes

Reigersnest gerenoveerd

Op 1 juli werd te Koksijde-St. Idesbald het vakantiecentrum Reigersnest plechtig heropend. Reigersnest is het vakantiecentrum van de vereniging Gezinsvakantie-Familiatours, die aanleunt bij de Bond van Grote en Jonge Gezinnen. Het centrum werd zopas totaal gerenoveerd.

Architectuurwedstrijd Sea Trade Center Zeebrugge

Op 28 juni werd te Brugge een tentoonstelling geopend van de plannen en maquettes van vijf ontwerpen die werden ingediend voor de bouw van een representatief terminalgebouw in de nieuwe voorhaven van Zeebrugge. Deze ontwerpdracht werd uitgeschreven door de MBZ, dankzij het maecenaat van de tijdelijke vereniging 'Zeebouw-Zeezand', bouwers van de nieuwe voorhaven.

Vijf internationaal-befaamde architecten hebben een ontwerp ingediend. Het betreft Rem Koolhaas (Ned.), Fumihiko Maki (Japan), Aldo Rossi en Claude Zuber (Italië), Bob van Reeth en Charles Vandenhove (België). De vijf ontwerpen zullen eerst te Brugge, daarna te Brussel en eventueel zelfs te Londen worden tentoongesteld.

De MBZ start meteen de studie van de mogelijkheid een van de ontwerpen te laten realiseren in een nabije toe-

komst. Het ganse projekt, dat tevens een heroriëntatie van bepaalde havenfuncties en van de aan- en afvoerwegen insluit, wordt geraamd in een orde van grootte van 1 à 3 miljard frank, volgens de graad van realisatie en invulling van het projekt.

Liber Amicorum Lucien Bockstaele

Op 27 april jl. werd in het Provinciaal Hof het Liber Amicorum overhandigd aan Ir. L. Bockstaele, ere-direkteur van het Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw te Beitem. Ir. L. Bockstaele is tevens lid van het redaktiekomitee van West-Vlaanderen Werk en dit sinds het begin.

Naast een bijdrage over de gevierde zelf, werden een aantal bijdragen bijeengebracht, gewijd aan landbouwkundige aspecten van de provincie West-Vlaanderen. Deze handelen over het Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw te Beitem, over 25 jaar onderzoek op groentegewassen, over de onkruidbestrijding en over de economische aspecten van de tuinbouw, vooral de groententeelt. Tevens wordt een overzicht gegeven over de ontwikkelingen inzake melkkwaliteit- en kwaliteitsbepaling en inzake bewaring van groenten, twee problemen waarmee de heer L. Bockstaele zich van zeer dichtbij heeft ingelaten.

NIEUW

BBL Soft

Maak van uw bedrijfs-PC
uw hoogstpersoonlijk BBL-Kantoor.

De BBL heeft onder de naam BBL Soft een geheel van krachtige programma's ontwikkeld voor de automatisering van uw betalingen, ontvangsten enz. Deze software werd speciaal ontworpen om uw administratief beheer tegelijk te vereenvoudigen en te optimaliseren. Daarom centraliseren en onthouden deze programma's handig alle informatie betreffende uw firma, de medewerkers en leveranciers.

Uw eerste pakket: BBL Soft Betalingen.

Het betreft hier het tweeluik bin-

nen- én buitenlandse overschrijvingen. Zowel voor betalingen aan leveranciers als voor salarissen aan personeel.

Deze software onthoudt bij wijze van geheugensteuntje alle (eenmalige en opnieuw wederkerende) informatie die betrekking heeft op de begunstigde.

En om uw betalingen efficiënt te beheren kunt u voor elke gewenste overschrijving een speciale, latere uitvoerdatum opgeven: kwestie van niet te vroeg maar ook nooit te laat te betalen.

De transmissie van uw overschrijvingen gebeurt via de telefoon (BBL Telelink) of door het afgeven van disketten.

Gratis voor onze cliënten-ondernemers.

Wie werkt met IBM compatibele bedrijfs-PC's mag te allen tijde z'n BBL-verantwoordelijke Ondernemingen vragen naar z'n gratis set disketten met het programma BBL Soft Betalingen.

IMPACT-FCB Belgium - BBL/577

De BBL denkt aan u...

Nieuwtjes

Provinciaal Hulpplan bij rampen

Het provinciebestuur van West-Vlaanderen heeft een nieuw organisatieprogramma uitgewerkt voor directe hulpverlening bij diverse rampen met een minimum van 10 slachtoffers. Dit plan betracht de faktor improvisatie zo klein mogelijk te houden bij de organisatie van de hulpverlening (O.H.-Plannen). Dergelijke plannen bestaan onder meer voor de streek tussen Brugge en Knokke-Heist, voor Spoorwegongevallen, Luchtvaartongevallen, Ondergrondse leidingen, Nucleaire risico's, Noordzee e.a. Ieder plan is een communicatie- en coördinatiestructuurplan.

Hierop is nu een Organizationalplan voor de Medische Hulpverlening met inzet van Medische Urgentiegroepen (MUG) geënt. Dit plan start bij de dienst 100 Brugge of Kortrijk, die een alarmschema in gang zet in één van de acht hulpverleningszones waarin de provincie is ingedeeld. Naargelang het aantal slachtoffers, worden telkens nieuwe medische urgentiegroepen opgeroepen. De eerste urgentiegroep ter plaatse (dus in principe die het meest dichtbij is en dus de plaatselijke omstandigheden best kan kennen) start met het behandelen van gewonden en met de verhandeling tussen de hulpverleners. In een tweede fase blijft deze MUG ter plaatse, om er een coördinerende rol te vervullen.

Het plan kent verder maatregelen voor de communicatie op het terrein, voor de registratie van de geredden met een vermelding van hun toestand en van de plaats waarheen zij geëvacueerd worden.

De algemene coördinatie geschiedt door de gouverneur, vanuit de brandweerkazerne te Brugge of te Kortrijk.

De Provincie West-Vlaanderen

Het Jaarboek 1989 van de Provincie West-Vlaanderen is aan zijn tweede editie toe. Rijk geïllustreerd worden in het Jaarboek een gans gamma van gebeurtenissen en feiten samengebracht die zich in 1988 op het provinciaal vlak hebben afgespeeld. Het boek legt, naast de klassieke hoofdstukken die de activiteiten van de provincieraad, het bestuur en de ondergeschikte besturen kenmerken, vooral de nadruk op de gegevens van de gemeenteraadsverkiezingen in 1988.

Het werk is verkrijgbaar bij de dienst Pers en Publiek van het Provinciaal Gouvernement van West-Vlaanderen, Burg 4, 8000 Brugge. Het kost 300 frank.

Uitgeverij Lannoo wint medaille te Leipzig

Jaarlijks worden, naar aanleiding van de opening van de Internationale Boekenbeurs te Leipzig, prijzen uitgereikt aan de laureaten van de tentoonstelling 'Schönste Bücher aus aller Welt'.

Dit jaar won Uitgeverij Lannoo uit Tielt opnieuw een medaille voor 'de uitstekende prestaties op het gebied van de boekdrukkunst'. De uitgave die met brons bekroond werd is het boek 'België - Eenheid en verscheidenheid'. Diverse vooraanstaande academici en politici werkten eraan mee, en meer dan honderd kleurenillustraties maken 'Bel-

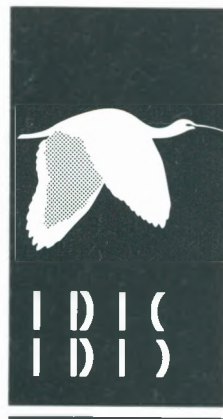
gië' ook tot een schitterend fotoboek. Gelijktijdig verschenen van het boek een Nederlandse, een Franse, een Engelse en een Duitse versie.

Los daarvan werd begin maart een overeenkomst afgesloten tussen de Uitgeverij Lannoo en de ANWB in Nederland voor de verkoop en de promotie van de toeristische ANWB-uitgaven op de Belgische markt. Tevens wordt ernaar gestreefd om samen nieuwe uitgaven te ontwikkelen, terwijl de ANWB een inspanning doet om haar uitgaven beter af te stemmen op de Belgische cliënteel.

Bellewaerde vernieuwt

Het Bellewaerde-park bij Ieper heeft dit jaar opnieuw enkele minder-grote vernieuwingen doorgevoerd, die toch samen een investeringsbedrag uitmaken van 40 miljoen frank. De leeuwen en tijgers werden in een nieuw parkgedeelte ondergebracht, iets verder van de straat af en centraal gelegen in het park.

Bellewaerde-park telt 500 personeelsleden en 875.000 bezoekers in 1988; voor 1990 hoopt men de 900.000 bezoekers te kunnen bereiken.

INTERNATIONAL BIO-SYNTHETICS

INDUSTRIËLE ENZYMEN
voor de wasmiddelenindustrie,
de zetmeelindustrie

Komvest 43, 8000 Brugge (België)
Tel. 050/44.91.11 - Telefax 050/33.68.49

Nieuwtjes

Boudewijnpark uitgebreid

Het Boudewijnpark-Dolfinarium te Brugge is zopas uitgebreid met een attractiepark voor families: een reuzerad, een kasteel, een Missisipiboot en andere kermisattracties vullen het bestaande geheel aan.

Bekaert investeert in Kentucky en Arkansas

Bekaert, de onafhankelijke wereldproducent van staaldraad en staalkoord heeft Shelbyville, Kentucky (USA) geselecteerd als vestigingsplaats voor zijn nieuwste produktie-eenheid voor staaldraad.

De vestiging zal bestaan uit een zeer moderne fabriek met een produktiekapaciteit van 42.000 ton, die een investering vergt van 28 miljoen US-dollar. De produktie zal bestaan uit laag-koolstof-specialiteiten, bestemd voor de Noordamerikaanse producenten van voorgevormde nieten.

Rogers, Arkansas (USA) werd geselecteerd als vestigingsplaats voor het nieuwste staalkoordproject.

Daar gaat het om een zeer moderne produktie-eenheid met een capaciteit van 40.000 ton, die een investering vergt van 200 miljoen US-dollar.

De belangrijkste redenen die geleid hebben tot de keuze van Kentucky en van Arkansas voor deze nieuwe inplanting zijn: de nabijheid van de markt, een industrie-vriendelijke omgeving en een positief arbeidsklimaat.

Spinnerij van Veurne 1988

Een investering van 150 miljoen fr. liet toe een ultramoderne spinnerij voor breigoederen in gebruik te nemen. Begin 1990 worden daar nieuwe machines in de spinnerij voor berbergarens geïnstalleerd, wat de produktie van deze garens naar 250 ton per maand verhoogt.

Op deze wijze wordt de totale capaciteit per maand 150 ton breigoedgaren, 50 ton meubelstoffen en 250 ton berbergarens.

De Spinnerij van Veurne had in 1988 een eigen vermogen van 65 miljoen fr.; de cash flow bedroeg 24 miljoen fr. De omzet verhoogde van 311 miljoen fr. in 1987 naar 339 miljoen fr. in 1988. Er zijn 220 personeelsleden tewerkgesteld tegenover 190 in 1987.

Prijs voor Walleyndruk

Walleyndruk nv uit Brugge werd als beste Belgische inzending bekroond in de Eurographic Press - wedstrijd.

De wedstrijd werd gewonnen met een in eigen beheer ontworpen en uitgevoerde folder, opgesteld ter gelegenheid van het 65-jarig bestaan van de firma. Het reclamebureau Bis Art stond in voor het ontwerp en voor de nettekeningen.

Eurographic Press verenigt de belangrijkste grafische tijdschriften uit tien Europese landen.

Walleyndruk telt 20 werknemers.

Bankzaken.

Daar heb ik CERA voor.

Voor elke KMO is een raadgevende, ervaren bankier een échte geruststelling. Een bankier die uw problemen kent en uw ambities ondersteunt.

Bij CERA gaan ze voor mij dan ook geen moeite uit de weg. Ze informeren mij op een duidelijke manier, hun specialisten staan voor me klaar om daadwerkelijke oplossingen te geven. Voor m'n bankzaken is er CERA. Zo heb ik mijn groei goed in de hand.

S P A A R B A N K

Nieuwtjes

Pentagon Plastics 15 jaar

Pentagon Plastics uit Dentergem (Wakken) bestaat 15 jaar als zelfstandige Belgische eenheid, met kapitaal uit Engeland (47%) en Zwitserland.

Pentagon Plastics produceert en distribueert een reeks coatings die hun toepassing vinden zowel in de nieuwbouw als in de renovatie.

Zo is de Steridex een schimmel- en bacteriegroeiemende coating die zijn toepassing vindt in de voedings- en drankenindustrie, de farmaceutische nijverheid, klinieken en alle plaatsen waar uitzonderlijke hygiënische normen vereist zijn.

Voor hoogtechnologische, niet brandbare, waterdichte behandeling en voor het inkapselen van asbest is Firecheck zeer geschikt, terwijl Decatex Euroclean eerder als muur- en betonbescherming gebruikt wordt.

Pentagon Plastics verkoopt in West-Europa en in Afrika. De export bedraagt 50% van de totale afzet. In 1988 was er een produktie van 400 ton. Het kapitaal bedraagt 11,5 miljoen frank, de omzet in 1988 rond de 87 miljoen frank en de winst 3 miljoen frank. Tussen 1984 en 1988 werd er ongeveer 28 miljoen frank geïnvesteerd, in hoofdzaak in produktiekapaciteit. Het personeelsbestand van 19 personen wordt opgetrokken tot 22.

Meli-park breidt uit

Het Meli-park te De Panne-Adinkerke heeft bij de seizoenstart 1989 een nieuwe waterbaan opengesteld. Deze 'Splash' is 520 m lang en 25 m hoog. Het geheel is van Duitse makelij; de montage gebeurde door een Belgisch bedrijf; De nieuwe baan vergde een investering van 100 miljoen frank.

Nieuw bedrijf op Transportzone Zeebrugge

Eind mei verhuisde het transportbedrijf Callant-Nordsea Express uit Knokke-Heist naar de Zeebrugse Transportzone. In een eerste fase ging het over de burelen en een herstelplaats. Later komt er, op een verworven oppervlakte van 15.000 m², een opslagruimte, nodig voor de fysische distributie. Ook wordt voor eind 1990 een merkelijke uitbreiding in het vooruitzicht gesteld van het wagenpark.

Roularta doet overnamen

De Roularta Media Group (RMG) heeft begin april de weekbladen 'Brugsch Handelsblad' en later ook 'Kortrijks Handelsblad' overgenomen, nadat er vroeger reeds een commerciële samenwerking bestond langs de reclameregie 'De Krant van West-Vlaanderen'.

Bovenstaande overname volgt op de recente overname van het blad 'Pourquoi-Pas?', dat sindsdien geïntegreerd werd in L'Express-Le Vif dat door de Roularta-groep in Wallonië wordt verspreid.

Waterzuiveringsstation Eurofreez

Het aardappelverwerkend bedrijf Eurofreez uit Proven heeft vrij recent een eigen waterzuiveringsstation in dienst genomen. Het bedrijf investeerde 40 miljoen frank en rekent op een dagelijkse verwerkingskost van 3.000 fr. aan energie en onderhoud. De installatie bestaat uit een mechanische voorzuivering, een anaërobisch gedeelte en 3.600 m³ aërobitanks. Deze oppervlaktebeluchters bestaan uit speciale rietvelden en een overvloeiiputten-systeem.

Vleeswarenfabriek Mortier groeit

Begin mei jl. startte de vleeswarenfabriek Mortier nv uit Veurne met een nieuwe vestiging op de industriezone te Veurne.

De firma Mortier startte 17 jaar geleden. Nu heeft zij een gemiddelde produktie van 150 ton per week. Het omzetcijfer bedroeg in 1988 ongeveer 600 miljoen frank. Ongeveer 97% van hun patees worden uitgevoerd. De firma telt 110 werknemers, wat hen tot de grootste pateefabrieken ter wereld laat tellen.

Decoene Express in nieuwe gebouwen

Op het Industriegebied te Ieper werd een nieuw bedrijfsgebouw ingeplant van de firma Decoene Express nv uit Ieper. Decoene bestaat uit drie entiteiten: Decoene Express nv te Ieper, een depot Decoene te Brussel en de Messagerie Meuse Express te Verviers (participatie van 50%). Er zijn ook banden met Distrinat sv.

Decoene Express is een 'Messagerie', die beschikt over 35 vrachtwagens en een omzet van 128 miljoen frank in 1988; de personeelsbezetting bedraagt 50 personen te Ieper en 8 te Brussel.

Het nieuw bedrijfsgebouw te Ieper is 2.400 m² groot en het vergde 40 miljoen frank investeringen. Er is nog één ha grond in optie voor de bouw van een loods voor opslag.

Woorden in de wind

In opdracht van de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van West-Vlaanderen werd een verzameling spreekbeurten van de heer J. Gyselen samengesteld en uitgegeven als Liber Amicorum. De Heer J. Gyselen is ere-direkteur bij de Dienst Cultuur van de Provincie West-Vlaanderen.

'Woorden in de wind' omvat een reeks voordrachten over zeer diverse kulturele onderwerpen – praktisch één per jaar sinds 1960 – die samen een overzicht geven van de denkwijze en de spreektrant van de gevierde ere-direkteur.

Een uitgebreide bibliografie (van 40 blz) sluit de 160 bladzijden tekst van het werk af.

Nieuw ro-ro-ponton te Zeebrugge

Te Zeebrugge werd, op 10 juli jl., een nieuwe ro-ro-ponton officieel in gebruik genomen. Deze aanlegplaats werd gebouwd ten behoeve van de maatschappij P & O. Momenteel beschikt P & O reeds over twee beweegbare bruggen.

De nieuwe brug is een 'double-deck'-brug, die toelaat gelijktijdig voetgangers en vaartuigen te ontschepen. Beide dekken hebben slechts één rijstrook. De firma heeft reeds een dergelijk type in de haven van Calais.

De financiering van deze ro-ro-aanlegplaats werd gedeeltelijk gefinancierd door de MBZ en door P & O.

De MBZ betaalde de aanlegplaats met de toegangsliepbruggen en de afmeerinrichtingen, de vaste bruggen aan de landzijde, met de betonnen structuur en de inritten naar de twee dekken. De totale kostprijs van deze werken bedroeg 50 miljoen fr.

Van haar kant heeft P & O de beweegbare Bailey-bruggen en de ponton voor haar rekening genomen.

De uitvoeringstermijn van de werken bedroeg slechts twee maanden.

Langsbeem de Leopold II-dam wordt nu verder gewerkt aan een andere ro-ro-aanlegplaats, die ditmaal een double-lane heeft, dus twee rijstroken op de twee verdiepingen. Dit type is vergelijkbaar met de uitrusting die te Dover in ge-

bruik is. De nieuwe brug dient in november 1989 in gebruik te worden genomen.

P & O was in 1988 goed voor ongeveer 4 miljoen ton ro-ro-vracht en voor 1,5 miljoen passagiers. Voor 1989 voorziet P & O een groei die analoog is met deze van de haven. Zeebrugge maakte de eerste 5 maanden van 1989 een stijging mee van ongeveer 43% tegenover dezelfde periode in 1988. 1988 was echter wel een stakingsjaar aan Engelse zijde, wat ten dele de groei in 1989 helpt verklaren.

Pleziervaarten in de Westhoek

Van 11 juni tot eind september kan de pleziervaart op zonen feestdagen gebruik maken van de IJzer-Lovaart en van het kanaal Nieuwpoort-Veurne, telkens tussen 10 en 12 uur en tussen 14 en 18 uur. De beroepsvaart blijft geweigerd op zon- en feestdagen.

Voor het bedienen van de bruggen dient elke boot, per dag, een tol te betalen van 200 frank. Voor 1989 werd beslist als promotionele maatregel, de betaling van de tol op te heffen.

De nieuwe maatregel laat toe in de betrokken periode rondvaarten te maken van Nieuwpoort over Diksmuide naar Fintele, Veurne en terug naar Nieuwpoort.

water

lucht

bodem

afval

geluid

Door de groeiende aandacht die aan het milieu besteed wordt, wordt U als bedrijfsleider genoodzaakt op dit vlak de nodige inspanningen te leveren. Een beroep op **ECOLAS**, een multidisciplinair team van milieudeskundigen, zal U in staat stellen deze inspanningen optimaal te laten renderen.

U kan bij **ECOLAS** terecht voor:

milieu-auditing
milieu-effektrapportering
oplossen van technische problemen
vergunningaanvragen
milieu-abonnement
beleidsondersteunende studies
opleiding

Uw milieuprobleem... onze zorg
Voor inlichtingen bel: **03/542 60 40**

ECOLAS

advies

bemiddeling

studies

opleiding

ENVIRONMENTAL CONSULTANCY AND ASSISTANCE - ATLANTIC HOUSE - NOORDERLAAN 147, 2030 ANTWERPEN

Publikaties Wer/Wes/Gom - West-Vlaanderen

Uitgaven Wer en Gom - West-Vlaanderen

- O. Vanneste & G. Declercq, Kust en Hinterland, 1955.*
O. Vanneste & G. Declercq, Le Littoral et son Hinterland, 1955.*
G. Declercq & O. Vanneste, Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen, 1957.*
West-Vlaanderens economische groei, 1965, 172 blz.*
Adresboek van de Westvlaamse Industrie, 1978.*
Repertorium Toeleveranciers (2e druk) - Kunststoffen en Rubber, 1988, 750 fr.
Repertorium Toeleveranciers (2e druk) - Metaalsektor, 1986, 750 fr.*
Repertorium Toeleveranciers - Sektor elektrotechniek, 1987, 750 fr.
Biotechnologisch Repertorium voor Vlaanderen, 1987, 1.500 fr.

Reeks Wes (BTW en port ingegrepen)

- 1 G. Declercq & O. Vanneste, Het Arrondissement Ieper, 1958, 207 blz.*
- 2 O. Vanneste & P. Hovart, De Belgische Zeevisserij, 1959, 358 blz.*
- 3 O. Vanneste & P. Hovart, La pêche Maritime Belge, 1959, 358 pp.*
- 4 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Brugge, 1961, 463 blz.*
- 5 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Oostende, 1962, 444 blz., 297 fr.
- 6 O. Vanneste & J. Theys, Menen, 1962, 256 blz.*
- 7 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Roeselare, 1963, 336 blz.*
- 8 J. Theys o.l.v. O. Vanneste, Westvlaamse grensarbeiders in Noord-Frankrijk, 1964, 144 blz., 184 fr.
- 9 J. Theys s.l.d. O. Vanneste, Les Frontaliers de la Flandre Occidentale dans le Nord de la France, 1964, 144 pp., 184 fr.
- 10 O. Vanneste & J. Theys, Veurne, 1964, 189 blz.*
- 11 M. Zwaenepoel & N. Vanhove, De landbouw in West-Vlaanderen, 1965, 352 blz.*
- 12 O. Vanneste, Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek, 1967, 376 blz., 297 fr.
- 13 O. Vanneste & J. Theys, Het Arrondissement Tielt, 1968, 410 blz., 297 fr.
- 14 J. Theys, Een analyse van de Westvlaamse grensarbeid in Noord-Frankrijk, 1969, 248 blz., 297 fr.
- 15 M. Zwaenepoel, Vrije Tijd, 1969, 332 blz.*
- 16 N. Vanhove, Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking, 1969, 264 blz., 297 fr.
- 17 N. Vanhove, Structure des vacances et dépenses touristiques de la population belge, 1969, 264 pp., 297 fr.
- 18 J.M.I. Demeyere, Demografische facetstudies, 1969, 144 blz., 184 fr.
- 19 R. Branson, J. Theys, H. Van Reybrouck, o.l.v. N. Vanhove, Tertiaire sektor en verzorgende centra van West-Vlaanderen, 1971, 356 blz., 350 fr.
- 20 J. Hemschoote, Luchtverontreiniging in West-Vlaanderen, 1972, 209 blz., 290 fr.
- 21 N. Vanhove, Het Belgisch Kusttoerisme - Vandaag en Morgen, 1973, 520 blz., 509 fr.
- 22 L. Schepens, Van Vlaskutser tot Fransman, 1973, 294 blz., 403 fr.
- 23 De Westvlaamse gemeenten in de Volkstelling 1970, 1974, 128 blz., 216 fr.
- 24 Symarindus. De energiefunctie van de Belgische Kust en de maritieme industrialisering, 1977, 448 blz., 682 fr.
- 25 P. van Outryve d'Ydewalle, Verzamelde toespraken, 1980, 816 blz., 910 fr.
- 26 West-Vlaanderen in kaart, 1981, 220 blz., 445 fr.
- 27 E. Omeij, De Zeevisserij, 1981, 256 blz., 500 fr.
- 28 Land- en tuinbouw in West-Vlaanderen, 1982, 400 blz., 774 fr.
- 29 E. Omeij, Kwalitatieve discrepanties in de arbeidsallokatie, 1985, 424 blz., 819 fr.

* Uitgeput

Tijdschrift 'West-Vlaanderen Werkt'

Abonnement 1989: 350 fr. (BTW en port ingegrepen).
Buitenland: 500 fr. (port en kosten ingegrepen).

Reeks facetten van West-Vlaanderen (BTW en port ingegrepen)

- 1 R. Simoen & O. Vanneste, De uitbouw van de haven van Zeebrugge, 1972, 48 blz.*
- 2 C. Vermeersch, Het rekreatief buitenverblijf, 1973, 100 blz., 124 fr.
- 3 S. Beernaert, De Waterverontreiniging in het IJzerbekken, 1973, 124 blz., 158 fr.
- 4 Distributiebedrijven en handelscentra in West-Vlaanderen, 1974, 68 blz., 92 fr.
- 5 S. Beernaert, De waterverontreiniging van de binnenwaters van Midden- en Oostkust, 1974, 105 blz., 151 fr.
- 6 N. Vanhove, Vakantiespreiding, 1975, 56 blz., 103 fr.
- 7 S. Beernaert, De waterverontreiniging in het hydrografisch bekken van de Leie en de Schelde, 1975, 88 blz., 151 fr.
- 8 De Haven van Brugge-Zeebrugge na de chunnel, 1975, 80 blz., 151 fr.
- 9 P. Boerjan, De toeristische statistiek in België, 1976, 84 blz., 151 fr.
- 10 S. Beernaert e.a., Waterbeleid in West-Vlaanderen, 1976, 64 blz., 124 fr.
- 11 J. Theys, Evolutie van de werkloosheid in West-Vlaanderen, 1977, 104 blz., 177 fr.
- 12 S. Beernaert, De algemene waterbevoorrading van West-Vlaanderen, 1978, 40 blz., 82 fr.
- 13 Prognose van de bevolking en actieve bevolking in West-Vlaanderen, 1978, 48 blz., 105 fr.
- 14 P. Boerjan, De ontwikkeling van het vakantiegedrag van de Belgische bevolking, 1978, 124 blz., 255 fr.
- 15 Prognose van het aantal gezinnen en raming van de huisvestingsbehoeften in West-Vlaanderen, 1979, 60 blz., 129 fr.
- 16 Terreinbehoeften voor Tewerkstelling, Toerisme en Rekreatie in West-Vlaanderen, 1979, 80 blz., 166 fr.
- 17 Milieuzorg in West-Vlaanderen, 1979, 76 blz., 159 fr.
- 18 Infrastructurale behoeften, 1979, 80 blz., 166 fr.
- 19 Struktuuranalyse van de textielnijverheid in West-Vlaanderen, 1980, 140 blz., 285 fr.
- 20 Zeebrugge en de maritimisering van zijn achterland, 1981, 120 blz., 248 fr.
- 21 Struktuuranalyse van de metaalnijverheid in West-Vlaanderen, 1982, 156 blz., 314 fr.
- 22 Struktuuranalyse van de voedingsnijverheid in West-Vlaanderen, 1983, 120 blz., 248 fr.
- 23 Onderzoek naar de mogelijkheden tot inbreiding in vijf Westvlaamse gemeenten, 1983, 104 blz., 211 fr.
- 24 Vakantie van de Belgen in 1982, 1984, 192 blz., 381 fr.
- 25 Financiële analyse van de Westvlaamse industriële ondernemingen, 1984, 56 blz., 124 fr.
- 26 Studie ter voorbereiding van een geïntegreerde aktie voor de Westhoek, 1986, 116 blz., 280 fr.
- 27 Marktstrategie voor de Britse toeristische markt, 1986, 176 blz., 600 fr.
- 28 Huisvestingsbehoeften in West-Vlaanderen, 1985-95, 1987, 76 blz., 175 fr.
- 29 Het kanaal Zeebrugge-Merendree, Sociaal-economische verantwoording en milieu-effektenrapportering, 1987, 112 blz., 250 fr.
- 30 Masterplan ter renovatie van de haven van Oostende, 1988, 36 blz., 95 fr.
- 31 Een vernieuwd toeristisch aanbodbeleid voor West-Vlaanderen, 1988, 32 blz., 85 fr.
- 32 Ready for the tunnel, 1988, 36 blz., 154 fr.
- 33 Hoevetoerisme in de Westhoek, 1989, 88 blz., 226 fr.

Rapporten Toeristisch Onderzoek (TO)

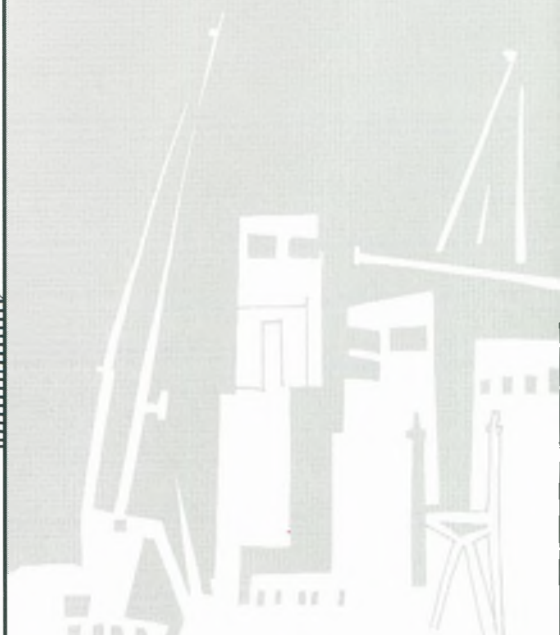
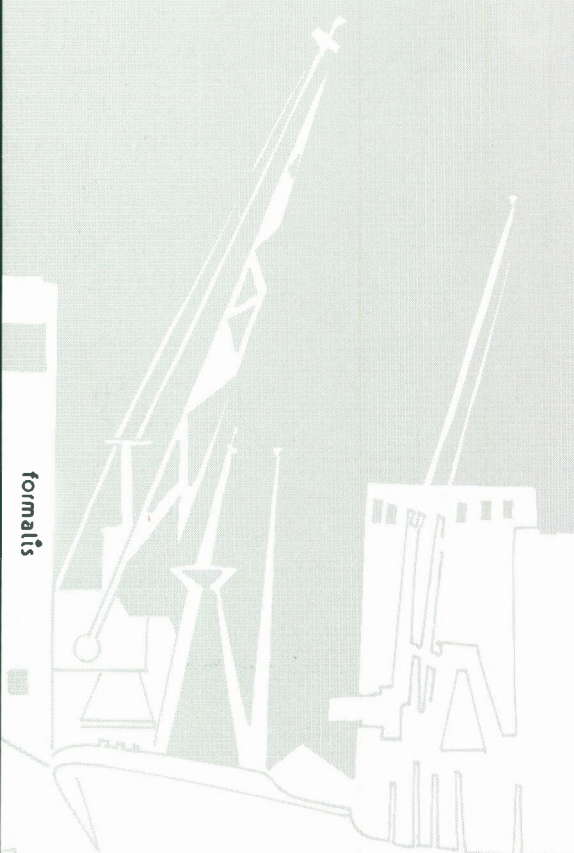
Abonnement TO 1989: 1.400 fr. (BTW en port ingegrepen).
Buitenland: 1.621 fr. (port en kosten ingegrepen).

- 120 Marketingstrategie voor de Duitse toeristische markt, 1988, 384 blz.
- 121 Het toeristisch prijsindexcijfer van de Belgische Kust, 1988, 24 blz.
- 122 Toeristische Index WES Kust en Achterland 1988, 1988, 10 blz.

Steuende leden ontvangen het tijdschrift en de andere publikaties van het jaar, de reeks 'TO' uitgezonderd.
België 1989: 790 fr. (BTW ingegrepen).
Buitenland: 1.000 fr. (port en kosten ingegrepen).

If you think North Sea
think
ZEEBRUGGE

formalis

ZEEBRUGGE PORT AUTHORITY

L. Coiseaukaai 2 - 8000 Brugge
Tel. (050) 44 42 11 Telex 81201
Telefax (050) 44 42 24